

Ceramica de import din aşezarea geto-dacică de la Poiana, jud. Galaţi (I)

În cadrul acestui studiu, vom prezenta un lot ceramic descoperit în aşezarea geto-dacică de la Poiana, obiectivul cel mai sudic din cadrul grupului de situri amplasate pe terasa stângă a Siretului şi unde vasele de import, atât cele elenistice cât, în special, cele de epocă romană, mult mai numeroase, au fost mai puţin cercetate. Această aşezare, a cărei stratigrafie cuprinde nivele de locuire începând din epoca bronzului şi până în prima jumătate a secolului II d.H.¹, a reprezentat unul din obiectivele care s-au bucurat de cercetări sistematice atente şi îndelungate², prin care s-a scos la lumină un bogat inventar arheologic, menit să lămurească multe din aspectele legate de viaţa populaţiei geto-dacice şi relaţiile sale cu vecinii şi, în special, cu grecii şi romanii³.

Ca urmare a acestor relaţii, în centrul dacic de la Poiana au putut pătrunde pe diferite căi, numeroase obiecte de port şi podoabe dintre care se remarcă o mare cantitate de fibule, monede republicane şi imperiale⁴, vase de sticlă⁵ şi metal etc. Cea mai mare pondere din totalul descoperirilor de factură romană o reprezintă ceramica, din care remarcăm mai multe vase de uz curent şi de lux, amfore, urcioare, lucerne, unguentarii etc⁶.

Ceramica romană, la care ne vom referi în continuare, s-a descoperit în nivelul al V-lea, în ambele faze ale acestuia, în general, în stratul de cultură şi mai puţin în complexe delimitate, locuinţe sau gropi, unde materialul arheologic să fi fost nederanjat.

Cu toate că unele piese care au fost descoperite în campanii de săpături foarte vechi, cele mai multe *passim*, nu au marcaje cu indicaţii stratigrafice sau de altă natură necesare unei cronologii exacte⁷, am considerat că studiarea şi publicarea lor va întregi imaginea de ansamblu asupra locului important pe care l-a reprezentat aşezarea de la Poiana în general, în cadrul relaţiilor cu lumea romană⁸.

Cronologia ceramicii romane pe care o prezentăm s-a stabilit atât cu ajutorul pieselor de import din niveful respectiv, cât şi prin analogii cu vase identice descoperite în unele aşezări şi mai ales în necropole care au fost date cu monede sau cu ajutorul stratigrafiei.

O categorie importantă în cadrul ceramicii de import de la Poiana, cea mai multă în stare fragmentară, o constituie vasele uzuale, anume farfuriile, castroane, boluri și cești lucrate din pastă fină de culoare roz cărămizie, cu puțină mica în compoziție și pereții subțiri, acoperiți la exterior și mai ales la interior cu angobă roșie.

În ceea ce privește forma farfuriilor, majoritatea cu suprafață lăisă, după cum se poate remarca din piesele ilustrate, se pot deosebi patru grupe:

1. În prima grupă includem vasele cu pereții drepti, cu marginea ușor trasă în afară și rotunjită, marcați la partea inferioară printr-o mulură, fundul fiind întotdeauna inelar și profilat (fig. 1/2, 6-9; 2/1-2, 4, 6, 8-10);

2. O a doua grupă de vase au marginea dreaptă sau ușor curbată în interior și fundul de asemenea, inelar și profilat (fig. 1/3, 5; 2/3, 5, 7, 11);

3. A treia grupă de farfurii au marginea evazată și umăr bombat cu una sau două adâncituri circulare pe partea superioară a buzei (fig. 3/1-2, 4);

4. În ultima grupă includem două farfurii cu gura largă, umăr bombat și marginea evazată, fund îngust și profilat (fig. 1/1, 11).

La unele exemplare din prima și a doua grupă, pe partea inferioară a fundului se află un decor constând din unul sau două cercuri concentrice imprimate sau realizate cu ajutorul roțiței dințate (fig. 2/1-2, 5). Într-un singur caz aceste cercuri sunt formate din puncte incizate dând impresia unor brăuri (fig. 1/9) iar în alt caz în interiorul cercurilor se află un decor asemănător cu stampila *in solea* (fig. 1/8). Aceste caracteristici sunt mai frecvente la farfuriile de dimensiuni mici, decorul astfel realizat fiind foarte frecvent pe vase similare, în toate provinciile imperiului roman inclusiv în cele sud-dunărene, în secolele I-II d.H., pentru care putem cita numeroase analogii atât în orașele de pe litoralul Mării Negre cât și în așezările geto-dacice din restul teritoriului Daciei, unde s-au descoperit atât vase *terra sigillata* lucrate în atelierele apusene cât și imitații realizate în diferite ateliere provinciale⁹.

O singură piesă are partea exterioară a buzei precum și mulura de pe corp, prevăzute cu incizii oblice sau romboidale, precum și un decor incizat în forma literei S cu capetele spiralate, plasat o singură dată mai jos de margine (fig. 2/2). Un decor asemănător apare frecvent pe vasele de dimensiuni mici de la Haltern, pe care Siegmund von Schnurbein le consideră de origine italică, referindu-se anume la descoperirile de la Balsena ale lui Gaudinau¹⁰. Au fost publicate vase TS cu decor asemănător de la Porolissum care, după părerea autorului săpăturilor, au fost lucrate în ateliere proprii¹¹. În unele așezări și necropole din nordul Mării Negre, printre care și cele de la Olbia, Panticapaeon, Chersones, Tanais, Mirmekion, Tiritaki, Ilurat și altele, au fost descoperite astfel de vase, pe care cercetătorii ruși, le-au datat în prima jumătate a

secolului I d.H. sau a doua treime a sa, fiind găsite, întocmai ca în așezarea dacică de la Poiana, împreună cu vase de sticlă, printre care și câni de tip Stamnion și *modiolus* sau unguentarii cu corp ovoidal și gât cilindric datate de asemenea în secolul I d.H.¹²

Mai puțin frecvente decât farfuriile, dar lucrate în aceeași tehnică, din pastă fină de culoare roșie cu lustru exterior, sunt micile castronașe cu corpul tronconic și fundul inelar, în general, fără decor (fig. 3/3, 5, 7-8, 10-12).

În stare fragmentară s-au mai descoperit la Poiana și unele cupe cu corpul curbat (fig. 1/10; 7/8) și cești cu o toartă, cu buza dreaptă sau ușor rotunjită în exterior și fund inelar (fig. 4/1-6; 7-19) lucrate din pastă fină roșie, acoperite cu angobă lustruită. Una din piese este decorată cu linii incizate în partea superioară a corpului (fig. 4/2-3) iar alte două fragmente provin de la câni decorate cu striuri verticale sau oblice între umăr și und (fig. 4/10, 15).

În așezările contemporane din țară, astfel de vase sunt mai puțin menționate. În complexe funerare de epocă romană cercetate la Tomis, Isaccea, Histria și altele, unde s-au descoperit astfel de castronașe sau cupe, întregul inventar se datează larg în secolele I-II d.H.¹³

O categorie destul de frecventă în cadrul importurilor de la Poiana o formează vasele cu decor în tehnica barbotinei, constând din aplicarea unor motive de natură vegetală, în special frunze lanceolate, coarde de viță, vrejuri în spirală, cercuri, puncte și mici proeminente în formă de inimă și de lacrimă, pe partea superioară a vaselor (fig. 4/1-2, 5-6; 5/2-3, 6-8; 6/5-7, 11, 14). Acest decor s-a aplicat pe o categorie de cești de dimensiuni relativ mari, cu una sau două torți verticale, unele torți fiind prevăzute cu o plăcuță în partea superioară, uneori decorată (fig. 5/1, 6, 8; 6/4, 9-10, 12, 13, 15). Două astfel de torți precum și un fragment din partea superioară a unui vas de dimensiuni mici, având și decor floral este acoperit în întregime cu glazură galben verzuie (fig. 6/3, 8).

Considerată ca având originea în Pergam și în alte centre din Asia Mică, tehnica decorului în barbotină s-a răspândit pe o arie relativ întinsă în provinciile orientale. Vasele, de diferite forme, cu predilecție platouri dar și cupe sau cești, decorate în această tehnică s-au descoperit în Crimeia la Mirmeki, Tiritaki și în alte orașe grecești din nordul Mării Negre, alături de produse realizate de meșteri locali, în ateliere proprii, material publicat de arheologii ruși care au făcut cercetări în aceste centre antice¹⁴. Pe teritoriul Daciei, vase decorate cu barbotină sunt atestate la Brad și Barboși în secolele I-II d.H.¹⁵ și mai frecvent în Oltenia la Romula, Drobeta și alte locuri unde s-au datat, alături de vasele TS, în secolul II d.H.¹⁶ În Transilvania, la Porolissum, astfel de vase au fost imitate în atelierele locale, iar la Bucium pe lângă această categorie s-au amintit și vase acoperite cu glazură¹⁷

De la Poiana mai amintim și un singur fragment de cupă, de dimensiuni relativ mari, lucrată din pastă de culoare roz-cenușie decorată de la umăr în jos, cu solzi, decor realizat tot prin tehnica barbotinei (fig. 5/4)¹⁸ Din vechile săpături efectuate în centrul așezării, provin și câteva fragmente menționate în cărțile de șantier, arretine și Boscoreale¹⁹ care se aflau în același context cu ceramica menționată până aici precum și cu ceramica dacică cu decor incizat, vase de sticlă și bronz, fibule, monede și alte obiecte.

O altă formă de vas frecvent întâlnită în cadrul inventarului din nivelul V este cana mică, cu două torți sau *kantharosul*, cu corpul drept sau ușor curbat spre interior, cu piciorul inelar, mai mult sau mai puțin înalt și profilat având marginea răsfrântă și ușor îngroșată. Torțile sunt mici și unghiulare de secțiune dreptunghiulară. Aceste vase sunt lucrate din pastă fină cu mica în compoziție, având culoare galben-cărămizie (fig. 4/7; 7/4, 14). Suprafața exterioară este acoperită cu firnis roșu, foarte adesea exfoliat sau ros. Câteva exemplare ca și unele fragmente de la forme atipice sunt pictate cu motive vegetale, picături, petale sau frunzulițe, de culoare albă sau mai rar, cu benzi roșii-gălbui dispuse vertical sau circular pe partea superioară (fig. 7/3, 5-7, 9-13, 15).

Vase similare s-au descoperit la Brad, Răcățau, Barboși, Bâta Doamnei precum și în mai multe castre romane din Moesia și Pannonia²⁰. În necropola tumulară de la Histria, kantharoi cu pictură se aflau în unele morminte care s-au datat în a doua jumătate a secolului I d.H. dar nu este exclus ca unele din aceste vase să fie mai timpurii ca și cele descoperite în alte necropole²¹ La Poiana aceste fragmente s-au găsit în același strat cu monede și fibule imperiale timpurii, fibule Aucissa, cu ochi sau puternic profilate. În contexte asemănătoare astfel de vase se aflau și în alte centre dacice unde atât cele importate cât și cele imitate constituie, în cadrul descoperirilor, o pondere însemnată.

Printre ceștile de la Poiana se află și un exemplar cu decor imprimat anume cu o friză de rozete cu opt brațe plasată mai jos de buzză, ceașca având marginea ruptă și toarta pliată (fig. 4/11). În lucrarea referitoare la ceramica romană din Oltenia, Gh. Popilian citează puține descoperiri de vase cu decor ștampliat, cele mai timpurii, descoperite la Drajna de Jos, datând din primii ani de ocupație romană²². În aceeași zonă își găsesc analogii două cănițe prevăzute cu câte o tortiță din pastă rozie (fig. 7/1-2).

Amforele descoperite în număr mare la Poiana sunt o categorie de vase care constituie cea mai elocventă probă a activității comerciale înfloritoare care s-a practicat de timpuriu în zona est-carpatică, încă din a doua jumătate a mileniului I î.H. importându-se vin și uleiuri din insulele Mării Egee și din diferite colonii, mai ales din cele pontice sau prin intermediul lor, relații care au continuat cu aceeași intensitate și în primele secole ale erei creștine.

Marea lor cantitate și diversitate, atât în ceea ce privește calitatea pastei, culoarea, formele și mărimea, necesită o lucrare specială dar vom prezenta în continuare trei tipuri principale de amfore la Poiana. Cantitativ, se remarcă exemplarele de culoare alb-gălbui modelate din pastă fină amestecată cu degresanți mărunți, ca nisip, particole de cărbuni și alți ingrediente. Forma corpului este mult alungită, gâtul înalt și subțire, marginea rotunjită sau îngroșată în exterior, fundul ascuțit, uneori scobit. Cele două torți pornesc din apropierea buzei, fac unghi ascuțit înaintea de a porni spre umărul vasului, au secțiune ovală cu șanțuire mediană, adâncă, la exterior (fig. 8/1-5, 9, 12-14; 9/6-12, 16-20).

Al doilea tip cu aspect relativ asemănător cuprinde amforele cu corpul zvelt și înalt cu gâtul larg și lung umflat la mijloc, având marginea rotunjită la exterior (fig. 8/6-8, 11, 15-16; 9/3-5).

Al treilea grup îl formează amforele din pastă roșie-grena, de dimensiuni mari, cu gâtul relativ scurt, marginea îngroșată mult în exterior asemenea unui inel. Corpul vasului se termină cu fund scurt și ascuțit. Cele două torți, de secțiune rotundă se prind imediat sub buză (fig. 8/10, 17-18). Amforele romane, în special cele stampilate sau cu diferite semne au fost analizate în lucrări speciale, în care s-au folosit criterii diferite pentru stabilirea tipologiei și mai ales, cronologia lor²³. Contextul descoperirilor de la Poiana și analogiile multiple la Barboși, Brad etc. permit încadrarea amforelor respective într-o perioadă cuprinsă între a doua jumătate a secolului I î.H. și sec. II d.H.

O altă categorie de importuri care au o oarecare răspândire au fost lămpile sau lucernele, ele fiind unele din mărfurile cu care se desfășura negoțul cu centrele egeene sau italice²⁴. Câteva exemplare pe care le prezentăm sunt lucrate din pastă fină de culoare roz-gălbui acoperite în întregime sau parțial cu firnis roșu, având discul simplu, orificiul de umplere mic, mărginit de două sau trei cercuri concentrice. Un exemplar, de dimensiuni relativ mari are ciocul unghiular flancat de două volute și o rozetă cu șase brațe în locul de pornire. Bordura este ornamentată cu ove, iar toarta, inelară, supraînălțată, prezintă două șanțuiri longitudinale (fig. 10/1). În analiza făcută de C. Iconomu, această piesă se încadrează în tipul de tradiție elenistică și se datează în secolul I d. H.²⁴ Alte trei exemplare au corpul rotund și discul mare concav, mărginit, la două din ele, de o bandă de cercuri concentrice incizate iar la un alt exemplar, cu un cerc de perle. Ele sunt lucrate din argilă bună de culoare cărămizie, bordura fiind decorată cu semiove (fig. 10/3-5). Aceste exemplare constituie, la același autor, tipul XI și se datează la mijlocul secolului I d. H. și începutul secolului II²⁶. Un alt exemplar, cu corpul rotund și discul mărginit de o bandă de cercuri concentrice, este decorat cu o scoică în relief, pe fund

având incizată litera delta (fig. 10/2), caracteristici pe baza cărora se încadrează pe parcursul secolului II d.H.²⁷

Tot în această vreme poate fi datat și un fragment din discul unei lucerne pe care este reprezentat în relief, un porumbel stând pe o creangă, probabil de măsline (fig. 10/6). C. Ionomu grupează opaițele cu astfel de reprezentări în tipul XX, cu o datare largă, pe parcursul secolelor II-III d.H.²⁸ În fine, ultimul exemplar, păstrat în stare fragmentară, reprezintă o variantă locală, fără decor, a tipului XI datat de asemenea, în secolele I-II d.H. (fig. 10/8). Cu ani în urmă, Prof. Radu Vulpe a publicat o lucernă descoperită la Poiana în anul 1950, având inscripție în limba greacă, adâncită în pastă crudă pe fund. Ca și exemplarul care are pe disc medalionul zoomorf, acestei piese i se atribuie o origine italică și se datează în secolele I-II d.H.²⁹

În cadrul ceramicii de import din această așezare se mai aflau unguentarii în formă de bulb, cu fundul plat și gâtul cilindric sau în formă de amforă cu fundul ascuțit, realizate din pastă gălbuie, densă, (fig. 11/1-5) care se datează în prima jumătate a secolului II d.H.³⁰, afumători, ulcioare, precum și mai multe tipuri de oale³¹

Prin prezentarea numai a câtorva categorii de importuri romane de la Poiana, alături de alte materiale asemănătoare aflate în așezările de la Răcătău, Brad, Bâta Doamnei și altele, facem dovada legăturilor pe care le aveau dacii de la est de Carpați cu imperiul roman, ale cărui hotare atinseseră Dunărea în secolul I î.H. Ele se făceau prin intermediul negustorilor, ale căror mărfuri au ajuns în davae-le de pe Siret, alături de ceramica de lux pătrunzând aici și numeroase vase de sticlă și metal, fibule și alte obiecte de podoabă. Putem considera că la Poiana se afla un mare centru economico-comercial, mărfurile respective indicând direcțiile spre care se orienta comerțul Daciei în primele secole d.H., anume nordul Italiei, posibil orașele situate pe litoralul răsăritean al Mării Adriatice și, de asemenea, centrele microasiatice din Marea Egee.

După cum au evidențiat și alți cercetători care s-au ocupat de ceramica de import din teritoriul geto-dacic, în zona extracarpatică ponderea lor este net superioară, remarcându-se în mod special așezarea de la Poiana.

Catalogul descoperirilor

La alcătuirea acestui *catalog* s-au folosit următoarele prescurtări:

P = Poiana; sect. = secțiunea; Inv. M.T. = numărul de inventar sub care este înregistrată piesa la Muzeul din Tecuci; Fig. = figura; cf. = trimiteri la bibliografie, unde este cazul; I = înălțimea; D = diametrul.

1. P. 1950, sect. J, carou 12.

Inv. M.T. 2265, I = 3,2 cm, D = 14,9 cm, Fig. 1/1.

Farfurie cu marginea verticală și fund inelar, buza rotunjită, ușor trasă în afară, cu umărul puternic marcat. În interior, pe fondul roz-gălbui al argilei se află angobă roșie. Argilă fină de culoare roz-gălbui. Restaurat 1/3.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 314; H.S. Robinson, 1959, p. 11; M. Flucovă, 1968, p. 271-272, fig. 1.

A doua treime a secolului I d.H.

2. P. 1950, sect. J.

Inv. M.T. 2266, I = 3,1 cm, D = 13,5 cm, Fig. 1/3.

Farfurie cu pereții drepți, ușor curbați spre interior, marginea rotunjită, fund inelar, cu angobă roșie în interior și exterior dispusă uniform. În interior, cercuri concentrice incizate pe fund. Pastă fină de culoare roz-cărămizie. Restaurat 2/3.

Cf. H.S. Robinson, 1959, p. 11, pl. 60; V.F. Gaidukevi..., 1952, p. 33, fig. 27/4; Gh. Popilian, 1976, pl. LXVI/809; V. Căpitanu, 1987, p. 136.

Secolele I-II d.H.

3. P. 1985, sect. N', -0,60 m.

Inv. M.T. 2267, I = 3,2 cm, D = 13,6 cm, Fig. 1/5.

Farfurie cu pereți curbați, marginea rotunjită și fund inelar, acoperiți în interior și exterior cu firmis roșu, mai omogen în interior și cu pete cafenii pe marginea exterioară. În interior, pe

fund, sunt cercuri concentrice slab incizate. Argilă fină cu fire mici de nisip, de culoare roșie cărămizie. Restaurat 2/3.

Cf. H.S. Robinson, 1959, p. 11, F₂ și pl. 60; M. Bucovală, 1968; Gh. Popilian, 1976, pl. LXVI/806.

Secolele II î.H. – I d.H.

4. P. 1987, secț. N₁, carou 10, -1,75 m.

Inv. M.T. 2268, I = 6 cm, D = 26 cm, Fig. 1/11.

Farfurie cu pereții oblici, marginea rotunjită în exterior, umăr marcat și fundul inelar, cu angobă roșie în interior și cu urme de scurgere la exterior. Pastă fină roz-cărămizie. Pe mari porțiuni angoba este cojită. Restaurat parțial.

Cf. H.S. Robinson, 1959, p. 24, G. 9, pl. 60, fig. 2/2; Gh. Popilian, 1976, p. 123, pl. LXX.

Secolele I-II d.H.

5. P. 1951, secț. L.

Carnet de șantier nr. 4, p. 48-49, Fig. 1/9.

Farfurie cu pereții drepți, buza rotunjită în exterior și mulură în partea inferioară, fund inelar, cu lustru puternic pe ambele fețe. Fundul ornamentat în interior cu două cercuri de puncte excizate dând impresia de brăuri.

Cf. H.S. Robinson, 1959, p. 11, pl. 60; V.F. Gaidukevi..., 1952, p. 299, fig. 2/2, p. 315, fig. 11/1; P. Alexandrescu, 1966, p. 199-200, pl. 99.

Secolele I î.H. – I d.H.

6. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 1227, I = 5,2 cm, D = 27,5 cm, Fig. 2/1.

Farfurie cu pereții drepți, marginea rotunjită, cu mulură în partea de jos și fund inelar. Pastă roz cu angobă roșie-cărămizie în interior, cu prelungiri în exterior. În interior, pe fund, se află două cercuri concentrice formate din linii incizate cu roțița dințată.

Cf. Gh. Popilian, 1980, p. 70, fig. XXXV M 259/2.

Secolele I-II d.H.

7. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 6282, I = 3 cm, D = 14,1 cm, Fig. 2/5.

Farfurie cu pereții dreți, ușor curbați în interior, marginea rotunjită și fundul inelar. Pastă roz-cărămizie cu angobă. În interior, pe fund, un cerc incizat adânc.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 314; H.S. Robinson, 1959, p. 11; M. Bucvală, 1968, p. 271-272, fig. 1.

Secolul I d.H.

8. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 6283, I = 2,5 cm, D = 13,9 cm, Fig. 2/2.

Farfurie cu pereții dreți cu marginea rotunjită în exterior și crestată, cu mulară la partea inferioară decorată cu incizii oblice. Între margine și mulară se află un decor în relief în forma literei S cu capetele spiralate. În interior, pe fund, sunt incizate două cercuri concentrice unite cu linii oblice.

Cf. S. von Schnurbein, 1982, pl. 55, 69; N. Gudea, 1989, pl. XL/226.

Secolele I-II d.H.

9. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 6281, I = 4,00 cm, D = 19,1 cm, Fig. 2/3.

Farfurie cu pereții ușor oblici și marginea rotunjită, fund inelar. Argilă roz-gălbui. Pe ambele suprafețe a existat angobă păstrată parțial.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 314; H.S. Robinson, 1959, p. 11; M. Bucvală, 1968, p. 271-272, fig. 1.

Secolul I d.H.

10. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 6158, I = 2,5 cm, D = 27,8 cm, Fig. 2/4.

Fragment de farfurie cu pereții dreți, marginea tăiată drept și mulară în partea inferioară. Argilă roz-cărămizie cu angobă roșie în interior și exterior. Pe fund, în interior, mici resturi de cercuri concentrice.

Cf. Gh. Popilian, 1980, p. 70, fig. XXXV M 259/2.

Secolele I-II d.H.

11. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 1244, I = 3,5 cm, D = 18,1 cm, Fig. 1/8; 2/6.

Două fragmente dintr-o farfurie cu pereții drepecți, marginea rotunjită în exterior și mulură în partea inferioară, fund inelar. Argilă roz-gălbuiue cu firmis roșu la interior și parțial la exterior. Pe fund, în interior, două cercuri concentrice și rest de decor *in solea*.

Cf. Gh. Popilian, 1980, p. 70, fig. XXXV M 259/2.

Secolele I-II d.H.

12. P. 1990, secț. P', -0,50 m.

Inv. M.T. 2269, I = 2, 20 cm, Fig. 1/7.

Fragment de farfurie cu pereții verticali, marginea tăiată drept și mulură la partea inferioară. Argilă roz-gălbuiue și firmis roșu-cărămiziu.

Cf. M. Bucovală, 1968, fig. 1, p. 271.

Secolele I-II d.H.

13. P. 1928, secț. D, -0,60 m.

Inv. M.T. 2270, I = 2,5 cm, Fig. 2/8.

Fragment de farfurie cu perete drept ușor oblic, cu mulură la partea inferioară. Argilă roz-gălbuiue și angobă roșie-cărămizie în interior și exterior.

Cf. Gh. Popilian, 1980, p. 70, fig. XXXV M 259/2.

Secolele I-II d.H.

14. P. 1987, secț. N₁, -0,90 m.

Inv. M.T. 2271, I = 2,5 cm, Fig. 2/10.

Fragment de farfurie cu marginea evazată și rotunjită și partea inferioară reliefată. Argilă roz-gălbuiue cu resturi de angobă cărămizie în interior.

Cf. Gh. Popilian, 1980, p. 70, fig. XXXV M 259/2.

Secolele I-II d.H.

15. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 3523, l = 2,5 cm, Fig. 2/7, 11.

Două fragmente dintr-o farfurie cu corpul curbat, marginea rotunjită și cu o mică adâncitură la partea exterioară. Pastă cărămizie cu angobă asemănătoare în interior.

Secolul I d.H.

16. P. 1987, secț. N₁, -0,90 m.

Inv. M.T. 2272, l = 2,4 cm, Fig. 2/9.

Fragment de farfurie cu perete drept, marginea rotunjită și mulură la partea inferioară. Argilă roz-gălbui și angobă roșie pe ambele părți.

Secolele I-II d.H.

17. P. Colecția Institutului de arheologie Iași.

Inv. 5084, l = 3,5 cm, Fig. 1/2.

Fragment de farfurie cu perete drept, marginea rotunjită în exterior și mulură la partea inferioară. Argilă roz și angobă la interior și exterior.

Cf. Gh. Popilian, 1980, p. 70, fig. XXXV M 259/2.

Secolele I-II d.H.

18. P. Institutul de arheologie Iași.

Inv. 5079, l = 5,8 cm, Fig. 1/6.

Fragment de farfurie cu perete drept și mulură în partea inferioară. Pastă roz-gălbui cu angobă roșie pe ambele fețe.

Cf. Gh. Popilian, 1980, p. 70, fig. XXXV M 259/2.

Secolele I-II d.H.

19. P. Institutul de arheologie Iași.

Inv. 5075, l = 3 cm, Fig. 1/10.

Fragment de cupă cu pereți oblici cu margine ruptă, din pastă roz-gălbui și angobă pe ambele fețe.

Secolul I d.H.

20. P. 1987, secț. N₁, -1,30 m.

Inv. M.T. 2273, l = 3,5 cm, Fig. 3/1.

Fragment de strachină cu pereții verticali, marginea evazată, tăiată oblic, fund inelar profilat. Argilă galben-rozie, cenușie deschis în secțiune. Angobă roșie în interior și resturi în exterior.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 314; H.S. Robinson, 1959, p. 11; M. Bucovaia, 1968, p. 271-272, fig. 1.

Secolul I d.H.

21. P. 1986, secț. N', -1,60 m.

Inv. M.T. 2274, I = 3,5 cm, Fig. 3/2.

Fragment de farfurie cu pereți curbați, marginea evazată și sănțuită, fund inelar. Argilă roz-gălbui, fină. În interior și exterior finis puternic lustruit.

Secolele I-II d.H.

22. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 1228, I = 3,9 cm, Fig. 3/3.

Fragment de farfurie cu pereții oblici, marginea evazată spre interior, cu prag și canelură între margine și corp, fund drept. Argilă fină, de culoare cărămizie cu angobă pe ambele fețe.

Cf. H.S. Robinson, 1959, p. 85, M6.

Secolul I d.H.

23. P. 1986, secț. N, -0,90 m.

Inv. M.T. 2275, I = 4,5 cm, Fig. 3/4.

Fragment de castron cu pereți oblici, marginea înclinată spre exterior și rotunjită. Buza prezintă un prag pentru primirea capacului. Argilă roz-gălbui și finis roșu neomogen pe ambele fețe.

Secolul I d.H.

24. P. 1986, secț. N, -0,90 m.

Inv. M.T. 2276, I = 3,6 cm, Fig. 3/5.

Fragment de castron, cu perete oblic și fund inelar. Argilă roz cu angobă roșie în interior scursă parțial și în exterior.

Secolele I-II d.H.

25. P. 1987, secț. N₁, -0,75 m.

Inv. M.T. 3015, I = 3,5 cm, D = 11 cm, Fig. 3/7.

Castronaș fragmentar, cu pereți oblici, subțiri și marginea dreaptă marcată la partea inferioară cu o mulură și mai multe cercuri concentrice. Argilă cărămizie cu firmis în interior și exterior.

Cf. F.V. Gaidukevi..., 1952, p. 301, fig. 3/3; H.S. Robinson, 1959, p. 25, pl. 4, 62; F.V. Gaidukevi..., 1987, fig. 150/1, 3; V. Căpitanu, V. Ursache, 1969, p. 122, fig. 28; S. von Schnurbein, 1982, p. 47-56.

Primele decenii a secolului II d.H. Produs italic.

26. P. 1939/1940, Colecția Institutului de arheologie Iași.

Inv. 5072, I = 2,6 cm, D = 8,5 cm, Fig. 3/8.

Cupă fragmentară cu pereții oblici și fund inelar. Argilă galben-roșcată. La exterior, pe partea superioară sunt resturi de angobă roșie.

Secolul I d.H.

27. P. 1990, secț. P', locuința 4.

Inv. M.T. 2277, I = 3,7 cm, D = 3,6 cm, Fig. 3/9.

Cupă fragmentară (partea inferioară). Perete oblic, fund inelar. Argilă roz-cărămizie fină și resturi de angobă la exterior.

Secolul I d.H.

28. P. 1987, secț. N₁, -0,35 m.

Inv. M.T. 2278, I = 3,4 cm, Fig. 3/10.

Fragment de castronaș cu corpul profilat și marginea rotunjită și cu mulură pe umăr. Argilă fină de culoare cărămizie și glazură roșie.

Cf. F.V. Gaidukevi..., 1987, fig. 150/1, 3.

Secolele I-II d.H.

29. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 6285, I = 5,9 cm, D = 11 cm, Fig. 3/11.

Castronaș cu pereții oblici și marginea verticală, cu buza ușor rotunjită și fund drept. Pastă fină de culoare roșie-cărămizie cu

angobă neomogenă în interior și exterior. Pete negre de flambare pe fund și lateral în interior. Restaurat parțial.

Cf. H.S. Robinson, 1959, p. 25, G28, pl. 4, 62; V. Capitanu, V. Ursache, 1969, p. 122, fig. 28.

Prima jumătate a secolului I d.H. (imitație ?).

30. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 1280, I = 7 cm, D = 13 cm, Fig. 3/12.

Castronaș cu pereții oblici, marginea dreaptă și evazată cu mulură puternic reliefată și creastă pe umăr, cu fund inelar și profilat. Argilă roz-gălbuie, fină, cu resturi de angobă roșie pe ambele fețe.

Cf. F.V. Gaidukevi..., 1952, p. 301, fig. 3/3; H.S. Robinson, 1959, p. 25, pl. 4, 62; F.V. Gaidukevi..., 1987, fig. 150/1, 3; V. Capitanu, V. Ursache, 1969, p. 122, fig. 28; S. von Schnurbein, 1982, p. 47-56.

Primele decenii a secolului II d.H. Produs italic.

31. P. 1928, sect. B"

Inv. M.T. 2359, I = 1,5 cm, Fig. 3/6.

Fund de vas, ușor reliefat în exterior și rest de perete ușor curbat acoperit parțial cu angobă roșie.

Cf. F.V. Gaidukevi..., 1952, p. 301, fig. 3/3; H.S. Robinson, 1959, p. 25, pl. 4, 62; F.V. Gaidukevi..., 1987, fig. 150/1, 3; V. Capitanu, V. Ursache, 1969, p. 122, fig. 28; S. von Schnurbein, 1982, p. 47-56.

Primele decenii a secolului II d.H. Produs italic.

32. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2279, I = 4,2 cm, Fig. 4/1.

Cupă fragmentară cu pereții curbați, marginea evazată și rotunjită în exterior. Decor cu barbotină în formă de picături verticale. Pastă fină de culoare roz și angobă roșie la exterior.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 1/2, 9/4; D. Gabler, 1964, p. 109; I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; B. Sultov, 1969, p. 481, fig. 2; Gh. Popilian, 1976, p. 50-52; S. Sanie, 1981, pl. 20/2, 4, 6; N. Gudea, 1989, pl. XL1/1-2.

Secolele I-II d.H.

33. P. 1987, secț. N₁, -1,40 m.

Inv. M.T. 2280, l = 4,6 cm, Fig. 4/2.

Fragment de cupă cu pereți curbați și marginea ușor evazată, marcată pe gât cu două linii adâncite. Pe corp, resturi de decor cu barbotină în formă de lacrimi. Argilă fină de culoare roz-cărămizie. Pe alocuri, în exterior, sunt resturi de angobă roșie.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 1/2, 9/4; D. Gabler, 1964, p. 109; I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; B. Sultov, 1969, p. 481, fig. 2; Gh. Popilian, 1976, p. 50-52; S. Sanic, 1981, pl. 20/2, 4, 6; N. Gudea, 1989, pl. XLI/1-2.

Secolele I-II d.H.

34. P. 1985, secț. N, -1,90 m.

Inv. M.T. 2281, l = 4,7 cm, D = 9,5 cm, Fig. 4/3.

Partea superioară a unei cupe cu pereții ușor curbați și marginea dreaptă cu o canelură la exterior. Mai jos de buză se află două brăie subțiri în relief. Argilă fină de culoare galben-rozie și cu angobă roșie.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 1/2, 9/4; D. Gabler, 1964, p. 109; I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; B. Sultov, 1969, p. 481, fig. 2; Gh. Popilian, 1976, p. 50-52; S. Sanic, 1981, pl. 20/2, 4, 6; N. Gudea, 1989, pl. XLI/1-2.

Secolele I-II d.H.

35. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 6157, l = 5 cm, Fig. 4/4.

Partea inferioară a unei cupe cu pereții curbați și fund inelar. Argilă fină de culoare cărămizie, iar la exterior angobă roșie.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 1/2, 9/4; D. Gabler, 1964, p. 109; I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; B. Sultov, 1969, p. 481, fig. 2; Gh. Popilian, 1976, p. 50-52; S. Sanic, 1981, pl. 20/2, 4, 6; N. Gudea, 1989, pl. XLI/1-2.

Secolele I-II d.H.

36. P. 1950, secț. L, carou 4.

Inv. M.T. 2282, l = 5,5 cm, Fig. 4/5.

Fragment de cupă cu corpul bombat, marginea ușor evazată și rotunjită. Decor de barbotină în formă de lacrimi. Argilă fină de

culoare cărămizie. Angobă roșie la exterior și pe marginea interioară.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 1/2, 9/4; D. Gabler, 1964, p. 109; I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; B. Sultov, 1969, p. 481, fig. 2; Gh. Popilian, 1976, p. 50-52; S. Sanie, 1981, pl. 20/2, 4, 6; N. Gudea, 1989, pl. XLI/1-2.

Secolele I-II d.H.

37. P. 1985, sect. N.

Inv. M.T. 2283, I = 3,4 cm, Fig. 4/6.

Două fragmente dintr-o cupă cu marginea rotunjită și marcată în exterior, decorată cu barbotină în formă de lacrimă. Argilă fină de culoare roșie și angobă roșie-grena.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 1/2, 9/4; D. Gabler, 1964, p. 109; I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; B. Sultov, 1969, p. 481, fig. 2; Gh. Popilian, 1976, p. 50-52; S. Sanie, 1981, pl. 20/2, 4, 6; N. Gudea, 1989, pl. XLI/1-2.

Secolele I-II d.H.

38. P. Institutul de arheologie Iași.

Inv. 5081, I = 1,2 cm, Fig. 10/7.

Fund de lucernă, din pastă fină de culoare galben-cenușie. Pe fund se află un cerc adâncit.

Secolul I d.H.

39. P. 1987, sect. N₁, -0,80 m.

Inv. M.T. 2284, I = 4,4 cm, Fig. 4/8.

Partea superioară de la o cupă cu pereții ușor curbați și cu urme de la modelare. Pastă fină de culoare alb-rozie. Pe ambele fețe resturi de vopsea cafenie.

40. P. 1987, sect. N₁, -0,90 m.

Inv. M.T. 2285, I = 4,9 cm, Fig. 4/9.

Fragment din partea superioară a unei cupe cu pereții drepecți și marginea evazată. Argilă fină de culoare roz-cărămizie. La exterior, și parțial în interior, angobă brun închis.

41. P. 1990, sect. P'

Inv. M.T. 2286, I = 6,00 cm, Fig. 4/10.

<http://www.cimec.ro> / <http://cmiabc.ro>

Fragment din corpul unei cupe decorată cu striuri verticale și linii incizate pe umăr și la partea inferioară. Argilă fină, de culoare cărămie cu angobă roșie la interior și exterior.

42. P. 1951, secț. LJ.

Inv. M.T. 2287, I = 5 cm, Fig. 4/11.

Fragment de cană cu toartă verticală pliată în partea superioară. Pe gât se află un decor imprimat format din rozete mari cu opt petale triunghiulare cu vârfurile unite într-un cerc central. Argilă roz-cărămizie cu resturi de angobă roșie la exterior.

Cf. Gh. Popilian, 1976, p. 79, fig. XXXI, nr.307; N. Gudea, 1989, fig. 39.

43. P. Institutul de arheologie Iași.

Inv. 5088, I = 4 cm, Fig. 4/12.

Fragment de ceașcă cu început de toartă din argilă fină de culoare roz și resturi de angobă cafenie.

44. P. 1990, secț. P', loc. 4.

Inv. M.T. 2288, I = 1,5 cm, Fig. 4/13.

Fund inelar de la o cupă de dimensiuni mici, lucrată din argilă fină de culoare cărămie.

45. P. 1985, secț. N.

Inv. M.T. 2289, I = 3 cm, Fig. 4/14.

Fragment din partea superioară a unui vas cu marginea rotunjită la exterior, lucrat din pastă fină de culoare galben-cărămie cu angobă roșie pe ambele fețe.

46. P. 1990, secț. P', -1,00 m.

Inv. M.T. 2290, I = 1,8 cm, Fig. 4/15.

Fragment de vas decorat cu grupuri de striuri dispuse în zigzag. Argilă fină de culoare galben-cărămie și angobă roșie.

Cf. Gh. Popilian, 1976, p. 79, fig. XXXI, nr.307; N. Gudea, 1989, fig. 39.

!

47. P. 1951, secț. L-J II3.

Inv. M.T. 2291, I = 5,1 cm, Fig. 4/16.

<http://www.cimec.ro> / <http://cmiabc.ro>

Fragment din partea superioară a unei cănițe cu marginea evazată. Urmă de tortiță. Argilă cărămizie cu angobă lustruită.

48. P. 1951, sect. L-J II3.

Inv. M.T. 2292, I = 4,8 cm, Fig. 4/17.

Partea superioară a unei cănițe cu marginea evazată la orizontală și umăr bombat. Argilă fină, roz-cărămizie și angobă roșie neuniformă.

49. P. 1987, sect. N₁, -0,90 m.

Inv. M.T. 2293, I = 4,5 cm, Fig. 4/18.

Partea inferioară a unei căni cu corpul globular și fund drept. Argilă fină de culoare cărămizie. Angobă brun-roșcată.

50. P. 1986, sect. N, -1,50 m.

Inv. M.T. 2294, I = 5 cm, D = 3,8 cm, Fig. 4/19.

Partea inferioară a unei cănițe cu corpul drept și fund inelar și un fragment de tortiță. Argilă fină de culoare cărămizie cu angobă roșie la partea superioară prelinsă și în interior.

51. P. 1928.

Inv. M.T. 2295, I = 4,6 cm, Fig. 5/1.

Fragment de căniță cu marginea dreaptă și tortiță cu plăcută orizontală decorată. Rest de barbotină. Argilă roșie și angobă pe ambele suprafețe.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 1/2, 9/4; D. Gähler, 1964, p. 109; I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; B. Sultov, 1969, p. 481, fig. 2; Gh. Popilian, 1976, p. 50-52; S. Sanic, 1981, pl. 20/2, 4, 6; N. Gudea, 1989, pl. XLI/1-2.

Secolele I-II d.H.

52. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 6156, I = 6 cm, Fig. 5/2.

Fragment de cană decorat cu barbotină. Argilă fină de culoare cărămizie cu angobă neuniformă.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 1/2, 9/4; D. Gähler, 1964, p. 109; I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; B. Sultov, 1969, p. 481, fig. 2; Gh. Popilian, 1976, p. 50-52; S. Sanic, 1981, pl. 20/2, 4, 6; N. Gudea, 1989, pl. XLI/1-2.

Secolele I-II d.H.

53. P. 1926, secț. A.

Inv. M.T. 1653, l = 9,4 cm, Fig. 5/3.

Fragment de castron cu pereții drepti decorat cu barbotină. Sub buză se află un cerc incizat și un brâu simplu. Argilă fină de culoare roz-cărămizie. La exterior, angobă roșie cu lustru.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 1/2, 9/4; D. Gabler, 1964, p. 109; I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; B. Sultov, 1969, p. 481, fig. 2; Gh. Popilian, 1976, p. 50-52; S. Sanie, 1981, pl. 20/2, 4, 6; N. Gudea, 1989, pl. XLI/1-2.

*Secolele I-II d.H.***54. P. 1928, secț. B"**

Inv. M.T. 2297, l = 5,1 cm, Fig. 5/5.

Fragment din partea superioară a unei cănițe cu marginea întoarsă spre interior, gâtul strâmt și corpul bombat, decorat cu o linie incizată. Argilă fină roz-gălbuie, firnis roșu cu pete întunecate.

55. P. 1985, secț. B"

Inv. M.T. 2298, l = 6,3 mc, Fig. 5/6.

Fragment de cană cu pereții drepti și marginea muchiată. Toartă cu plăcuță orizontală decorată cu o săgeată în relief. Barbotină în formă de vrejuri și puncte, în relief. Argilă fină de culoare roșie și angobă lustruită.

Cf. T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 9/4; N. Gudea, 1989, pl. XLI/1-2.

*Secolele I-II d.H.***56. P. Colecția veche.**

Inv. M.T. 6287, l = 7,5 cm, D = 7,8 mc, Fig. 5/7.

Ceșcuță cu o toartă de secțiune rotundă, marginea ușor evazată și rotunjită, corp globular, fund inelar. În partea superioară este decorată cu barbotină în formă de lacrimi. Argilă roșie cu angobă neuniformă pe partea superioară.

Cf. I. Glodariu, 1974, pl. XXIV.

Secolele I î.H. – I d.H.

57. P. 1986, secț. N', -1,00 m.

Inv. M.T. 2299, l = 5,5 cm, Fig. 5/8.

Fragment de ceșcută cu o toartă prevăzută cu plăcuță orizontală nedecorată. Pe corp barbotină. Argilă cărămizie, fără angobă.

T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 9/4.

58. P. 1949, secț. H.

Carnet de șantier I, p. 62, l = 3,5 cm, Fig. 6/1.

Fragment de căniță cu decor în relief format din ove simple cu deschiderea în jos. Argilă de culoare ocru-galben și glazură roșie.

C.T. N. Gudea, 1989, pl. 230-232.

Secolele I-II d.H.

59. P. 1950, secț. L.

Carnet de șantier 4, p. 15, l = 2,5 cm, Fig. 6/2.

Fragment de vas cu decor zoomorf în relief (cal). Argilă fină de culoare roșie.

60. P. 1950, secț. L. -0,50 m.

Inv. M.T. 2300, l = 3,8 cm, Fig. 6/3.

Fragment de căniță cu decor în relief format din frunze și puncte. Pastă fină de culoare cenușie cu glazură galben-verzuie.

61. P. 1960, secț. I'I.

Carnet de șantier nr. 10, p. 40, Fig. 6/4.

Toartă de cană tip "Boscoreale" cu decor în relief smălțuit.

C.T. S. Sanic, 1981, pl. 20; M. Dragendorf, 1948, BJ, 102; E. Ettlinger, 1967, 19.

62. P. 1950, secț. I' nr. XII. -0,50 m.

Carnet de șantier nr. 10, p. 22, l = 2,6 cm, Fig. 6/5.

Fragment de vas tip "Boscoreale"

C.T. S. Sanic, 1981, pl. 20; M. Dragendorf, 1948, BJ, 102; E. Ettlinger, 1967, 19

63. P. 1949, secț. H, -1,15 m.

Carnet de șantier nr. 1, p. 45, l = 4,5 cm, Fig. 6/6.

Fragment de cană cu decor în relief. Pastă fină cu suprafața smălțuită și decorată cu ornamente galbene-verzui pe fond brun. În interior firnis neuniform gălbui.

64. P. 1950, secț. L, -1,00 m.

Carnet de șantier nr. 5, p. 30, l = 3 cm, Fig. 6/7.

Fragment de căniță de culoare roșie cu decor în relief.

65. P. 1950, secț. K-F.

Inv. M.T. 2301, l = 3 cm, Fig. 6/8.

Toartă de cană "Boscureale" decorată cu alveole, acoperită în întregime cu firnis verzui.

Cf. I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; I. Glodariu, 1974, pl. XXIV/31f.

*Secolul I d.H.***66. P. 1939/1940, Institutul de arheologie Iași.**

Inv. 5086, lungime 3 cm, Fig. 6/9.

Tortiță cu plăcuță orizontală decorată cu săgeată. Argilă roșie lustruită.

67. P. 1950, secț. L.

Carnet de șantier nr. 4, p. 51, l = 4 cm, Fig. 6/10.

Fragment dintr-un vas cu tortițe tip "Boscureale"

Cf. I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; I. Glodariu, 1974, pl. XXIV/31f.

*Secolul I d.H.***68. P. 1951, -0,95 m.**

Carnet de șantier Alex. V., l = 4 cm, Fig. 6/11.

Fragment de vas cu decor "Boscureale" din pastă roșie cu lustru.

69. P. 1950, secț. L.

Carnet de șantier nr. 8, p. 87, lungime 2,2 cm, Fig. 6/12.

Tortiță cu plăcuță orizontală cu decor în relief reprezentând o săgeată. Argilă roșie cu lustru.

70. P. 1950, secț. L, -1,00 m.

Carnet de șantier nr. 8, p. 95, lungime 2,5 cm, Fig. 6/13.

Orizontala unei torți decorată cu o săgeată în relief, de tip "Boscoreale". Argilă roșie cu lustru.

71. P. 1950, secț. L, caroul 3.

Carnet de șantier nr. 4, p. 20, I = 6 cm, Fig. 6/14.

Fragment dintr-un castronaș decorat cu o friză de frunze de iederă în relief. Argilă roșie cu lustru.

72. P. 1928, passim.

Inv. M.T. 2709, I = 7,2 cm, Fig. 6/15.

Tortită de cană, în formă alungită cu patru caneluri longitudinale, cu un decor în formă de inimă în partea superioară și cu trei adâncituri în zona de prindere de partea inferioară a vasului. Argilă fină de culoare gălbuie.

73. P. 1987, secț. N, m. 8, -0,40 m.

Inv. M.T. 2302, I = 5,5 cm, Fig. 7/15.

Fragment de câniță cu toartă de secțiune ovală ușor pliată în partea superioară. Marginea evazată și fațetată. Argilă fină de culoare roz-gălbuie. La suprafață, firnis cafeniu închis și petale pictate cu alb.

74. P. passim.

Inv. M.T. 2303, I = 5,1 cm, Fig. 5/4.

Fragment dintr-o cupă cu corp bombat și marginea evazată. Pastă fină de culoare roșie, pe corp, între gât și partea inferioară decorat cu solzi în relief și o proeminență cu o cruce incizată.

Cf. Gh. Popilian, 1976, p. 51, pl. XX.

Secolele I-II d.H.

75. P. 1928, secț. S, nr. 109.

Inv. M.T. 2304, I = 6 cm, Fig. 7/11.

Câniță fragmentară cu o toartă de secțiune ovală, ușor înălțată în partea superioară, cu marginea evazată și buza rotunjită. Decor floral executat cu culoare albă pe fond roșu.

76. P. 1951, secț. LJ.

Carnet de șantier nr. 5, p. 89, I = 9,6 cm, Fig. 7/10.

Fragment de vas decorat cu pictură roșie și un șir de reliefuri în formă de amforete separate prin butoni.

77. P. 1951, secț. LJ, -0,50 m.

Inv. M.T. 2305, I = 5,4 cm, Fig. 7/3.

Fragment de căniță cu margine evazată, din pastă fină de culoare roșie decorat cu pictură albă.

78. P. 1990, secț. P', -1,00 m.

Inv. M.T. 2360, I = 3,9 cm, Fig. 7/8.

Partea inferioară de la o cupă din pastă de culoare cărămizie decorat cu incizii verticale de lungimi diferite și glazură roșie cu pete mai întunecate.

79. P. 1990, secț. P'

Inv. M.T. 2310 I = 5,5 cm, Fig. 7/15.

Fragment de cană din pastă fină de culoare cărămizie decorată cu linii de culoare roșie.

80. P. 1928, secț. B''

Inv. M.T. 2311, I = 5,1 cm, Fig. 7/14.

Fragment de căniță cu toartă ușor înălțată și marginea rotunjită în exterior. Argilă roz-gălbuie. Pe suprafața exterioară, resturi de angobă roșie.

81. P. 1950, secț. L.

Carnet de șantier, nr. 4, 5, p. 52, I = 4,3 cm, Fig. 7/9.

Fragment dintr-un vas pictat cu alb pe fond roșu. Argilă fină de culoare cărămizie.

Cf. S. Sanie, 1981, Pl. 23/5.

82. P. 1949, secț. H.

Carnet de șantier nr. 1, p. 69, I = 5 cm, Fig. 7/6.

Partea inferioară a unei farfurii cu fund inelar, decorată cu ornamente în relief reprezentând frunze de laur și bace.

83. P. 1940, sect. G, -0,90 m.

Carnet de șantier nr. 2, I = 4 cm, Fig. 7/13.

Fragment de căniță pictată cu petale albe pe fond roșu. Argilă fină de culoare cărămie.

84. P. 1985, sect. N.

Inv. M.T. 2312, I = 1,6 cm, Fig. 7/5.

Fragment de vas de dimensiuni mici, din pastă fină de culoare cărămie, pictat cu petale albe.

85. P. 1985, sect. N.

Inv. M.T. 2313, I = 3,9 cm, Fig. 7/12.

Fragment dintr-o căniță din pastă fină de culoare roz-cărămie cu decor vegetal alb și resturi de glazură.

86. P. 1985, sect. N.

Inv. M.T. 2314, I = 2,3 cm, Fig. 7/7.

Fragment dintr-o căniță fină cu firmis roșu și pictură albă.

87. P. Colecția veche.

Inv. M.T., I = 2315, I = 6,3 cm, D = 8 cm, Fig. 7/2.

Căniță cu corp globular, fund îngust drept și margine evazată. Tortiță din bandă înălțată. Pastă fină de culoare cărămie cu pete de vopsea roșie în partea superioară.

Cf. Gh. Popilian, 1976, Pl. I.

88. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 6287, I = 8 cm, D = 5,8 cm, Fig. 7/1.

Căniță cu corp globular cu marginea ușor evazată și fund drept. Are două linii incizate pe gât și urmele unei torți. Argilă fină de culoare cărămie, fără lustru.

Cf. Gh. Popilian, 1976, Pl. LII- LIV.

89. P. 1987, sect. N₁.

Inv. M.T. 2316, I = 3,8 cm, Fig. 4/7.

Căniță cu două torți, fund inelar și marginea evazată. Argilă roșie și angobă.

<http://www.cimec.ro> / <http://cmiabc.ro>

90. P. 1985, sect. N, -0,40.

Inv. M.T. 2317, I = 2,8 cm, D = 6 cm, Fig. 10/1.

Opaît cu corpul alungit, discul ușor concav ornamentat pe margini cu două incizii circulare. Pe bordură se află un șir de ove mari. Ciocul rotund, toartă inelară cu două șanțuri, supraînălțată, fundul ușor scobit. În dreptul ciocului, pe bordură, se află o cruce incizată.

Cf. C. Iconomu, 1967, tip IX, P. 11, fig. 17.

*Secolul I d.H.***91. P. Colecția veche.**

Inv. M.T. 2318, I = 2,7 cm, D = 6,4 cm, Fig. 10/2.

Opaît cu corpul rotunjit și discul concav mărginit de două incizii circulare având reprezentată în relief, o scoică. Ciocul este mic, toartă inelară, fundul rotund încadrat în două cercuri incise și litera delta slab imprimată. Argilă fină cărămizie, angobă cojită.

Cf. C. Iconomu 1967, p. 161, fig. 227, p. 18, fig. 100.

*Secolul II d.H.***92. P. 1930, -0,90.**

Inv. M.T. 1723, I = 3,4 cm, D = 6,9 cm, Fig. 10/4.

Opaît de același tip, de formă alungită cu cioc rotund. Disc rotund, mărginit de două cercuri înțizate pe bordură și ove, iar spre disc două globule și o rozetă. Argilă fină de culoare cărămizie.

Cf. C. Iconomu, 1967, fig. 17; M. Bucovală, 1969, p. 112, 69, 181.

*Secolul II d. H.***93. P. 1987, sect. N₁, -1,00 m.**

Inv. M.T. 2319, I = 3 cm, D = 6,1 cm, Fig. 10/5.

Opaît de același tip din argilă impură de culoare galben-brună cu pete întunecate. Cioc rotund, disc concav ornamentat cu un cerc de granule mici. Bordură înaltă ornamentată la exterior cu ove. Între bordură și cioc se află trei globule.

Cf. M. Bucovală, 1969, p. 112.

Secolul I d. H.

94. P. 1950, secț. L.

Carnet de șantier nr. 8, p. 49, lungimea 3,8 cm, Fig. 10/6.

Disc de la o lucernă, din pastă fină de culoare roșie. Decor în relief reprezentând un porumbel pe o ramură de măsline. Aparține probabil tipului cu cioc cordiform.

Cf. C. Ionomu, 1967, nr. 252, fig. 111.

95. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2320, I = 2,5 cm, D = 5,9 cm, Fig. 10/8.

Opaț de formă rotundă cu ciocul alungit și fund drept prevăzut cu două cercuri concentrice. Ciocul și tortița rupte, fără decor. Argilă gălbuie cu angobă roșie.

Varianta locală a tipului XI după C. Ionomu.

96. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2321, I = 2,5 cm, D = 5,9 cm, Fig. 10/3.

Opaț fragmentar, cu două cercuri concentrice pe disc și ove pe bordură.

Cf. C. Ionomu, 1967, fig. 17; M. Bucovaia, 1969, p. 112, 69, 181.

*Secolul II d. H.***97. P. secț. N, -0,90.**

Inv. M.T. 2322, I = 10 cm, Fig. 11/1.

Unguentariu cu corpul în formă de bulb, gât înalt, marginea evazată și rotunjită. Argilă galben-cărămizie, fără angobă.

Cf. M. Bucovaia, 1969, p. 317, fig. 31; F.V. Gaidukevi..., 1952, fig. 67.

*Sfârșitul secolului I î. H. – începutul secolului I d. H.***98. P. 1988, secț. O, -1,10 m.**

Inv. M.T. 2323, I = 6,2 cm, D = 3,9 cm, Fig. 11/2.

Unguentariu în formă ovală, gâtul lipsă, fund plat cu urme de desprindere de pe roată. Pe pereți urme de degete.

Cf. M. Bucovaia, 1969, fig. 28/c și 29.

Secolul I d. H.

99. P. 1987, secț. N₁, -1,30 m.

Inv. M.T. 2324, I = 8 cm, D = 4 cm, Fig. 11/3.

Unguentariu cu corpul în formă de bulb și gâtul lung. În apropiere de fund se află două linii incizate și un mic cerculeț.

Argilă galben-cărămizie. Restaurat în partea superioară.

Secolul I d.H. Frecvent în cetățile dobrogene.

100. P. 1968, secț. M, Muzeul de istorie a Moldovei Iași.

Inv. 1059, I = 10,8 cm, D = 5,9 cm, Fig. 11/5.

Unguentariu în formă de amforă cu corpul piriform, gât lung, marginea dreaptă și fund ascuțit. Urmă de mâner. Argilă fină de culoare roșie-cărămizie. Imitație ?

Cf. I. Glodariu, 1974, pl. XXVII.

Secolele I î.H. – I d.H.

101. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 6153, I = 12,2 cm, D = 4,7 cm, Fig. 11/4.

Unguentariu cu corpul de formă ovală, cu gâtul înalt, marginea evazată și fundul plat. Pe gât, urme orizontale de la modelare.

Argilă rozie cu lustru exterior.

Cf. H.S. Robinson, p. 85, pl. 18; I. Glodariu, 1974, p. 216, C34/67.

102. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2325, I = 12,5 cm, Fig. 8/1.

Partea superioară cu începutul torților de la o amforă, cu gâtul subțire și înalt, cu marginea îngroșată în exterior. Pastă albicioasă cu suprafață aspră.

Cf. nota 23 din text.

103. P. 1949, secț. H.

Inv. M.T. 2326, I = 18,5 cm, Fig. 8/2.

Gât de amforă cu fragmente din partea superioară a celor două torți. Formă înaltă cu diametrul mic, marginea îngroșată în exterior. Pastă aspră de culoare galben-cărămizie.

104. P. 1949, secț. H.

Gât de amforă înalt și mai larg în partea inferioară, o toartă lipsă, cealaltă îndoită în unghi drept. Argilă galben-cenușie.

105. P. Colecția veche.

Inv. M.T., I = 21,5 cm, Fig. 8/4.

Partea superioară și o toartă de la o amforă de același tip cu nr. 104, din pastă cenușie-cărămizie, aspră și cu puncte negre.

106. P. 1949.

Inv. M.T. 2329, I = 16,5 cm, Fig. 8/5.

Gât de amforă cu torțile lipsă. Pastă albicioasă.

Forma de la nr. 102.

107. P. 1949.

Inv. M.T. 2330, I = 15,5 cm, Fig. 8/6.

Partea superioară cu torțile lipsă de la o amforă cu gâtul înalt, îngroșat cu buza inelară. Pastă gri-albicioasă.

108. P. 1949, secț. H'

Inv. M.T. 2331, I = 21,8 cm, Fig. 8/8.

Partea superioară de la o amforă cu gâtul înalt și larg, marginea îngroșată în exterior. Se păstrează o singură toartă de secțiune ovală care se înalță în unghi ascuțit și coboară drept spre umărul vasului.

109. P. 1930.

Inv. M.T. 2332, I = 17,5 cm, Fig. 8/8.

Gât înalt și torți supraînălțate de la o amforă de formă fusiformă cu marginea îngroșată la exterior.

110. P. 1930.

Inv. M.T. 2333, I = 9,2 cm, Fig. 8/9.

Partea superioară de la o amforă de tipul fusiform din pastă gri-albicioasă.z

111. P. 1949.

Inv. M.T. 2334, I = 0,50 cm, Fig. 8/11.

Partea superioară de la o amforă cu două torți întregi supraînălțate. Gât cu diametrul mic, marginea rotunjită la exterior. Pastă nisipoasă de culoare gri-gălbuie.

112. P. 1949.

Inv. M.T. 4452, I = 25 cm, Fig. 8/10.

Partea superioară cu două torți întregi de la o amforă cu gâtul scurt și larg și marginea puternic îngroșată. Pastă galben-cărămizie.

113. P. 1949.

Inv. M.T. 2335, l = 7,2 cm, Fig. 8/12.

Partea superioară cu începutul torților de la o amforă cu gâtul subțire, din pastă albicioasă.

114. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2336, l = 7,2 cm, Fig. 8/13.

Partea superioară cu torți șanțuite de la o amforă de tip asemănător cu nr. 102.

115. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2337, l = 18,2 cm, Fig. 8/15.

Fragment din partea superioară a unei amfore cu o toartă bine păstrată. Pastă roz-cărămizie.

116. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 512, l = 29 cm, Fig. 8/14.

Fund de amforă de formă fusiformă. Pastă cărămizie-albicioasă.

117. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2338, l = 10 cm, Fig. 8/16.

Fragment din partea superioară cu o toartă supraînălțată de la o amforă din pastă roz-albicioasă.

118. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2339, l = 0,75 m, Fig. 8/17.

Jumătatea inferioară a unei amfore cu corpul umflat și fund inelar, scurt.

119. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2340, l = 1,1 m, Fig. 8/18.

Amforă cu gâtul scurt, marginea rotunjită în exterior, două torți de secțiune ovală. Corpul puternic arcuit, fund cilindric, tăiat drept. Pastă cărămizie roșcată.

120. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2341, l = 18 cm, Fig. 9/1.

Fund de amforă, cu un inel în relief la bază. Pastă brun deschisă cu suprafața aspră.

121. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2342, l = 6 cm, Fig. 9/2.

Partea superioară a unei amfore de dimensiuni mici cu marginea rotunjită în exterior și un prag pe gât în dreptul prinderii torților. Gresie alb-gălbui de bună calitate.

122. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2343, l = 17 cm, Fig. 9/3.

Partea superioară a unei amfore cu gâtul înalt, ușor umflat, cu marginea rotunjită și torți înălțate în unghi ascuțit și prinse pe umăr unde se află un prag. Găuri de la reparații vechi. Argilă aspră de culoare roz-gălbui.

123. P. 1949, sect. K.

Inv. M.T. 2344, l = 21 cm, Fig. 9/4.

Partea superioară cu ambele torți de la o amforă de același tip.

124. P. 1950.

Inv. M.T. 2345, l = 20 cm, Fig. 9/5.

Gât de amforă de același tip.

125. P. 1950.

Inv. M.T. 2346, l = 22 cm, Fig. 9/6.

Mănușă de amforă îndoită în unghi ascuțit, cu o șanțuire longitudinală în partea exterioară. Argilă aspră albicioasă.

126. P. 1950, sect. K.

Inv. M.T. 2347, l = 27 cm, Fig. 9/7.

Partea inferioară a unei amfore fusiiforme cu fund ascuțit. Argilă albicioasă.

127. P. 1950.

Inv. M.T. 2348, l = 27 cm, Fig. 9/8.

Partea inferioară a unei amfore de același tip.

128. P. Colecția veche.

Inv. M.T. 2349, l = 21,5 cm, Fig. 9/9.

Fund de amforă de același tip.

129. P. 1950, sect. I'

Fund de amforă cu o adâncitură ceva mai sus. Argilă aspră de culoare albicioasă.

- 130.** P. 1949, sect. H.
Inv. M.T. 2351, l = 12 cm, Fig. 9/11.
Fund de amforă de același tip.
- 131.** P. Colecția veche.
Inv. M.T. 2352, l = 18 cm, Fig. 9/12.
Fund de amforă cu corpul ușor bombat. Argilă albicioasă.
- 132.** P. 1950, sect. J.
Inv. M.T. 2353, l = 12 cm, Fig. 9/13.
Fund de amforă, scurt și plat, ușor evazat.
- 133.** P. Colecția veche.
Inv. M.T. 2354, l = 9,5 cm, Fig. 9/14.
Fund de amforă, larg și scobit. Argilă albicioasă.
- 134.** P. 1950, sect. I.
Inv. M.T. 2355, l = 9,5 cm, Fig. 9/15.
Fund de amforă cu corpul larg și terminația ascuțită.
- 135.** P. 1950.
Inv. M.T. 2356, l = 9,5 cm, Fig. 9/16.
Fund de amforă cu capăt ascuțit.
- 136.** P. 1950, sect. K.
Inv. M.T. 2357, l = 17 cm, Fig. 9/17.
Fund de amforă ascuțit, cu un mic inel incizat.
- 137.** P. Colecția veche.
Inv. M.T. 2358, l = 21 cm, Fig. 9/18.
Jumătatea inferioară a unei amfore cu fund ascuțit.
- 138.** P. 1987, sect. N'
Inv. M.T. 2359, l = 22 cm, Fig. 9/19.
Corpul unei amfore fără gât și torți. Pastă aspră de culoare gri-albicioasă.
- 139.** P. 1927.
Inv. M.T. 7360, l = 32 cm, Fig. 9/20.
Corpul unei amfore fără gât, torți și fund. Pastă aspră de culoare roz-albicioasă.

Note

1. Radu Vulpe și colaboratorii, 1951, p. 191-209, fig. 1-2; Silvia Teodor, 1992, p. 115-124.
2. Campaniile de săpături au fost efectuate după cum urmează: în anul 1926 de Gh. Stefan (informații în V. Pârvan, *Getica*, pl. XXI/1-2; XXII/1); 1927, cf. Radu și Ecaterina Vulpe în *Dacia*, III-IV, 1927-1932, p. 253-351; 1928-1930, Radu și Ecaterina Vulpe (nepublicate); 1939-1940, Radu Vulpe și Anton Nițu (nepublicate, informații sporadice); 1949-1951, Radu Vulpe și colaboratorii, raportate în SCIV, I, 1950, I, p. 47-52; SCIV, II, 1951, I, p. 177-214; SCIV, III, 1952, p. 191-230; 1968, Radu Vulpe, Anton Nițu, Silvia Teodor, Constantin Buzdugan (nepublicate); 1985-1990, Silvia Teodor, Mircea Nicu, Stela Tau, comunicări la sesiunile anuale de rapoarte din anii 1986-1991.
3. Vasile Pârvan, 1914, p. 93-126; Radu și Ecaterina Vulpe, 1927-1932, p. 253-351; Radu Vulpe și colaboratorii, 1950, p. 47-52, idem, 1951, p. 177-214; idem, 1952, p. 191-230; Radu Vulpe, 1957, p. 143-164.
4. Silvia Teodor, Virgil Mihailescu-Bârliiba, 1993, p. 121-130.
5. Silvia Teodor, Costel Chiriac, 1994, p. 183-222.
6. Silvia Teodor, 1995 (sub tipar).
7. Materialele arheologice descoperite în așezarea de la Poiana se află în Muzeul din Tecuci, la Muzeul Național de Istorie din București, Institutul de Arheologie din Iași și Muzeul de Istorie al Moldovei din Iași. Mulțumim, și pe această cale prof. Mircea Nicu și Stela Tau, care ne-au pus la dispoziție, pentru cercetare, întregul material din colecțiile vechi păstrate în depozitele Muzeului din Tecuci.
8. În cartea sa din 1974, Ioan Cioldariu a publicat și unele din descoperirile de la Poiana.
9. H.S. Robinson, 1959, p. 11, 24, pl. 60; N. Bucovală, 1968, p. 269, fig. 1; Gh. Popilian, 1976, pl. XXIII/2-6, p. 123-125; idem, 1980, p. 70, fig. XXXV M259/2; V. Ursache, 1995, p. 218-222.
10. S. von Schnurhein, 1982, pl. 55, 69.
11. N. Gudea, 1989, pl. XI/226.
12. T.N. Knipovi..., 1952, p. 314, fig. 11; V.F. Gaidukevi..., 1952, p. 33, fig. 27; idem, 1987, fig. 27/4.
13. M. Bucovală, *loc.cit.*; M. Irimia, 1987, p. 111, fig. 2/2-3; D. Isac, M. Rusu, C.L. Băluta, 1979, p. 226; C. Matei, 1986, p. 259, pl. IV/25; P. Alexandrescu, 1966, p. 198; V. Capitanu, V. Ursache, 1969, p. 122, fig. 28; E. Chirilă, N. Gudea, V. Lucacel, C. Pop, 1972.
14. T.N. Knipovi..., 1952, p. 310, fig. 1/2; 9/4; D. Gabler, 1964, p. 109; I. Schäfer, 1968, p. 68, pl. 36; B. Sultov, 1969, p. 481, fig. 2; Gh. Popilian, 1976, p. 50-52; N. Gudea, 1989, pl. XI/1-2.
15. S. Sanie, 1981, pl. 20/2, 4, 6; V. Ursache, 1995, p. 215-217.
16. Gh. Popilian, 1976, pl. XVIII-XX, nr. 218-238.
17. N. Gudea, 1989, pl. XI/1-12.
18. Gh. Popilian, 1976, p. 51, pl. XX, fig. 240 și nota 248.
19. M. Dragendorf, 102; E. Ettlinger, 1967.
20. Al. Bărcăcilă, 1959, p. 784-785, fig. 6; Irma Lremoóik, 1960-1961, p. 187-202; D. Gabler, 1964, p. 109; E. Chirilă, N. Gudea, V. Lucacel, C. Pop, 1972, p. 53, pl. XXXII/5; S. Sanie, 1981, pl. 23/5; Vasile Ursache, 1995, p. 208-215.

21. P. Alexandrescu, 1966; M. Irimia, 1987, fig. 7/2, 3.
22. Gh. Popilian, 1976, p. 79, fig. XXXI, nr. 307; LIII-LIV, nr. 559-612.
23. E. Pelichet, 1946, p. 189-202; H.S. Robinson, 1959, p. 11, 95, pl. 23, 58; V.F. Gaidukevi..., 1952, p. 170, 206, fig. 65a, 125; I.B. Zeest, 1960, pl. XXXV/84; E.A. Staerman, 1951; D. Tudor, 1968, p. 391; V.V. Kropotkin, 1970; N. Lamboglia, 1972, p. 252; Gh. Popilian, 1974, p. 137-146; S. Sanie, 1981, p. 128-159, fig. 28-32; V. Ursache, p. 208-211, pl. 326-327.
24. Printre lucrările speciale asupra opaițelor descoperite în Dacia cf. N. Gostar, 1961, p. 149-209; C.L. Băluța, 1961, p. 189-220; idem, 1964, p. 277-295; C. Ionomu, 1967; I. Glodariu, 1974; S. Sanie, 1981, p. 160-167, fig. 41-46. Pentru opaițele descoperite la Poiana, cf. Radu Vulpe, 1927-1932, p. 317, fig. 100/18; idem, 1951, p. 189-190; idem, 1952, p. 202, fig. 19; idem, 1957, p. 155, fig. 4-5.
25. C. Ionomu, 1967, p. 54.
26. *Ibidem*, p. 58-59.
27. *Ibidem*, p. 69, fig. 100.
28. *Ibidem*, p. 70, fig. 111.
29. R. Vulpe, 1957, fig. 9/4-5.
30. Analogii sugestive mai ales în Dobrogea, cf. V. Lungu, C. Chera, 1986, p. 107, pl. V/55; A. Rădulescu, 1975, p. 349-352, pl. XIV; G. Simion, 184, pl. XV/7-8.
31. Un alt lot de vase ceramice de import va fi publicat în partea a doua a acestui studiu.

Bibliografie

- P. Alexandrescu, 1966
 C.L. Baluța, 1961
 Idem, 1964
 Al. Bărcăcilă, 1959
 M. Bucovaia, 1968
 V. Căpitanu, 1987
 V. Căpitanu, V. Ursache, 1969
 E. Chirilă, N. Gudea, V. Lucăcel, C. Pop, 1972
 H. Dragendorf
 E. Ettlinger, 1967
 Irma „remoÓik, 1960-1961
 D. Gabler, 1964
 V.F. Gaidukevi..., 1952
 Idem, 1987
 Ioan Glodariu, 1974
 N. Gostar, 1961
 N. Gudea, 1989
 P. Alexandrescu, *Necropola tumulară*, în "Histria", II, 1966.
 C.L. Baluța, *Opaițe romane de la Apulum (I)*, în "Apulum", 1961, I, p. 189-220.
 C.L. Baluța, *Opaițe romane de la Apulum (II)*, în "Apulum", 1964, 4.
 Al. Bărcăcilă, *Monede, podoabe de metal și fragmente ceramice de la termele Drobetai și din cimitirul medieval suprapus*, în "Materiale", V, 1959.
 M. Bucovaia, *Noi morminte de epocă romană împurice la Tomis*, în "Pontice", I, 1968, p. 269.
 V. Căpitanu, *Ceramica geto-dacică descoperită în dăva de la Răcățidu, com. Horghești, jud. Bacău*, în "Carpica", XVIII-XIX, 1987.
 V. Căpitanu, V. Ursache, *O nouă cetădă dacică pe Valea Siretului*, în "Carpica", II, 1969, p. 93-130.
 E. Chirilă, N. Gudea, V. Lucăcel, C. Pop, *Castrul roman de la Buciumi*, Cluj, 1972.
 H. Dragendorf, *Die arretinischen Töpfereien*, în BJ, 102.
 E. Ettlinger, *Frühe Arretina aus Neuss*, în *Studien zu den Militärgrenzen Roms. Bonner Jahrbuch Beil 19* (1967).
 Irma „remoÓik, *Nalazi bojene keramike u Bitt u runsko doba*, în *Glasnik Zemaljsko Muzeja u Sarajevu – "Arheologia"*, XV-XVI, 1960-1961.
 D. Gabler, *Az importált terra sigillata forgalma Pannóniában*, AE, 91, 1964, p. 94-109.
 V.F. Gaidukevi..., *Raskopki Tiritaki v 1935-1940 g.*, în MIA, 25, 1952.
 V.F. Gaidukevi..., *Anti...nje goroda Bospora-Mirmeki*, Moskva, 1987.
 Ioan Glodariu, *Relații comerciale ale Daciei cu lumea elenistică și romană*, Cluj, 1974.
 N. Gostar, *Inscripțiile de pe lucernele din Dacia romană*, în "Arheologia Moldovei", I, 1961, p. 149-210.
 N. Gudea, *Porolissum. Un complex arheologic dacoroman la marginea de nord a Imperiului Roman*, în "Acta Musei Porolissensis". XIII. 1989.

- C. Ionomu, 1967
M. Irimia, 1987
- D. Isac, M. Rusu, C.L. Baluța, 1979
- T.H. Knipovi..., 1952
- V.V. Kropotkin, 1970
- N. Lamboglia, 1972
- V. Lungu, Const. Chera, 1986
- C. Matei, 1986
- Vasile Pârvan, 1914
- E. Pelichet, 1946
- Gh. Popilian, 1971
- Idem, 1973
- Idem, 1976
- Idem, 1980
- A. Rădulescu, 1975
- H.S. Robinson, 1959
- I. Schäfer, 1968
- G. Simion, 1984
- S. Sanie, 1981
- C. Ionomu, *Opaite greco-romane*, București, 1967.
M. Irimia, *Considerații privind unele morminte tunulare din epoca română*, în "Pontica", XX, 1987.
D. Isac, M. Rusu, C.L. Baluța, *Descoperiri de terra Sigillata la Apulum*, în "Apulum", XVII, 1979, p. 226.
T.H. Knipovi..., *Krasnolakovaja keramiku pervykh vejav naŝei ery iz raskopok Bosporoskoi ekspedicii 1935-1940 g.*, MIA, 25, 1952.
V.V. Kropotkin, *Rimskie importnye izdelija v vostok...noi Evrope (II v. do n.e.- V v.n.e.)*, "Arheologija SSSR", Moskva, 1970.
N. Lamboglia, *Recherches sur les amphores romaines. Collection de l'école française de Rome*, 10, 1972.
V. Lungu, Const. Chera, *Contribuții la cunoașterea complexelor funerare de incinerare cu "rug-busta" de epocă elenistică și română de la Tomis*, în "Pontica", XIX, 1986.
C. Matei, *Cercetări perieghetice pe țărmul lacului Tasaui*, în "Pontica", XIX, 1986, p. 259.
Vasile Pârvan, *Castrul de la Poiana și drumul roman prin Moldova de Jos*, în ARMSI, XXXV, 1914, p. 93-126.
E. Pelichet, *À propos des amphores romaines trouvées à Nyon*, în *Zeitschrift für Schweizerische archäologische und Kunstgeschichte*, 8, 1946, 4.
Gh. Popilian, *Termele de la Slăveni*, în "Apulum", IX, 1971, p. 227-242.
Gh. Popilian, *La céramique Sigillée d'importation découverte en Oltenie*, în "Dacia" XVII, 1973, p. 179-216.
Gh. Popilian, *Ceramica română din Oltenia*, Craiova, 1976.
Gh. Popilian, *Necropola daco-română de la Locusteni*, Craiova, 1980.
A. Rădulescu, *Contribuții la cunoașterea ceramicii de uz comun din Dobrogea*, în "Pontica" VIII, 1975.
H.S. Robinson, *Pottery of the Roman Period. "The Athenian Agora"*, V, Princeton, 1959.
I. Schäfer, *Hellenistische Keramik aus Pergamon*, 1968.
G. Simion, *Descoperiri noi în necropola de la Noviodunum*, în "Peuce", IX, 1984.
S. Sanie, *Civilizația română la est de Carpați și romanitatea pe teritoriul Moldovei (sec. II î.e.n.-III e.n.)*, 1981.

- S. von Schnurhein, 1982 S. von Schnurhein, *Die unverzierte Terra Sigillata aus Haltern*, in *Bodenaltertümer*, Westfalens, 1982, 19/1; 19/2.
- E.A. Staerman, 1951 E.A. Staerman, *Kerami...eskaja kleina iz Tirya*, in KS, 36, 1951, p. 31-49.
- B. Sultov, 1969 B. Sultov, *Odin remlenii center v nijnei Mezii*, in "Actes du premier Congrès international des études balkaniques et sud-est européennes", II, Sofia, 1969.
- S. Teodor, 1992 S. Teodor, *Stratigrafia aşezării geto-dacice de la Poiana. jud. Galați*, in "Carpica", XXIII/1, 1992, p. 115-124.
- S. Teodor, V. Mihailescu-Bârliba, 1993 S. Teodor, V. Mihailescu-Bârliba, *Descoperiri monetaire din aşezarea geto-dacică de la Poiana-Tecuci*, in "Arheologia Moldovei", XVI, 1993, p. 121-130.
- S. Teodor, C. Chiriac, 1994 S. Teodor, C. Chiriac, *Vase de sticlă în aşezarea geto-dacică de la Poiana (jud. Galați)*, in "Arheologia Moldovei", XVII, 1994, p. 183-222.
- S. Teodor, 1994 S. Teodor, *Römische Keramik aus der Geto-Dakischer Siedlung von Poiana (Kreis Galați)*, in *Acta Rei Cretariae Romanae fautorum Congressus XII*, Timişoara, 1994.
- D. Tudor, 1968 D. Tudor, *Importul de vin și untdelemn în provincia Dacia*, in "Apulum", VII, 1, 1968, p. 391-399.
- Vasile Ursache, 1995 Vasile Ursache, *Zurgidava. Cetatea dacică de la Brad*, București, 1995.
- Radu și Ecaterina Vulpe, 1932 Radu și Ecaterina Vulpe, *Les fouilles de Poiana*, in "Dacia", III-IV, 1927-1932, p. 253-351.
- R. Vulpe și colaboratorii, 1950 R. Vulpe și colaboratorii, *Evoluția aşezărilor omenești în Moldova de Jos. Raport anual despre activitatea şantierului arheologic Poiana-Tecuci 1949*, in SCIV, I, 1950, I, p. 47-52.
- Idem, 1951 R. Vulpe și colaboratorii, *Activitatea şantierului arheologic Poiana-Tecuci*, in SCIV, II, 1951, p. 191-209.
- Idem, 1952 R. Vulpe și colaboratorii, *Şantierul Poiana*, in SCIV, III, 1952, p. 191-230.
- Radu Vulpe, 1957 Radu Vulpe, *La civilisation dace et ses problèmes à la lumière des dernières fouilles de Poiana en Basse Moldavie*, in "Dacia", NS, I, 1957, p. 143-164.
- I.Z. Zeest, 1960 I.H. Zeest, *Kerami skuja tara Bosporu*, in MIA, I 1960.

La céramique d'importation de l'habitat géto-dace de Poiana, dép. de Galați (I)

La céramique d'importation à laquelle se rapporte l'auteur a été découverte dans les V-e niveau, principalement dans la seconde phase, en général, dans la couche de culture où le matériaux archéologique n'est pas toujours entièrement conservé.

La chronologie de la céramique présentée a été établi à l'aide d'autres pièces d'importation du niveau respectif, ainsi que par analogie avec des vases identiques découvertes dans des habitats et surtout dans des nécropoles qui ont l'avantage d'être datées avec des monnaies ou à l'aide de la stratigraphie.

Une importante catégorie dans le cadre de la céramique d'importation de Poiana est constituée par les vases usuels, assiettes, petits soupières, bols, Kantharoi, amphore, lampes et unguentarium, que nous présentons dans le premier partie de cet étude.

Toutes les pièces sont réalisés en pâte fine de couleur rose-brique, mêlée de mica, les parois minces recouvertes à l'extérieur et surtout à l'intérieur d'engobe rouge-brique.

Quant à la forme des assiettes, comme on le voit sur les pièces illustrées, la plupart ont le rebord vertical, la bordure légèrement tirée vers l'extérieur, marquée dans la partie inférieure par une moulure, le fond toujours annulaire et profilé. Certains exemplaires ont la bordure plate ou seulement légèrement évasée, d'autres ont une ou deux creux circulaires sur la partie supérieure de la bordure, sur la partie intérieure, le fond est orné d'un ou deux cercles concentriques imprimés, réalisés à l'aide de la petite roue dentée. En un seul cas, ces cercles sont formés par des points excisés et en un autre cas, à l'intérieur des cercles il y a un ornement semblable à l'estanpille *in solea*.

Moins fréquent que les assiettes mais travaillés de la même technique, en pâte fine de couleur rouge à extérieur poli, ce sont les petits soupières et bols au corps tronconique et fond annulaire, en général, sans ornement.

Une catégorie assez fréquent sont les vases ornés en technique *barbotine*, consistant dans l'application de certains motifs de nature végétale. Deux de anses ainsi qu'un fragment de la partie supérieur d'un petit vase présentent un ornement floral en relief recouvert de glaçure jaune-olive. Les fragments

terra-sigillata provenant à quelques exception, de vases ayant sur la partie supérieure la bordure d'oves et des groupes de cercles concentriques sur le reste, en un seul cas des éléments zoomorphes, ainsi que de vases sans ornement ayant les parois recouvertes d'engobe rouge puisement polie à l'intérieur comme à l'extérieur.

Une autre forme de vase fréquent c'est le *Kantharoi* travaillé en pâte fine mêlée de mica, de couleur jaune-brique. Quelques exemplaires sont peints avec des motifs végétaux, gouttes, pétales ou petites feuilles de couleur blanche ou rouge-jaunâtre.

Beaucoup d'amphores découvertes à Poiana sont de provenance orientale ou occidentale, témoignant de l'activité commerciale florissante pratiquée de bonne heure dans la zone à l'est des Carpates. La grande quantité et la diversité, point de vue qualité de la pâte, couleur, forme et dimension nous permettent de présenter trois types principaux. Les analogies multiples et le contexte de leur découverte nous permettent d'encadrer ces amphores dans une période comprise entre la seconde moitié du I-er siècle av. J. C. et le II-ème siècle ap. J. C.

Autres pièces que nous présentons sont les *lampes*, qui sont modélées en pâte fine de couleur rose-jaunâtre recouvertes partiellement de fîmis rouge. Après leur formes et decors sont datées au milieu du I-er siècle av. J. C. et au début du II-ème siècle ap. J. C.

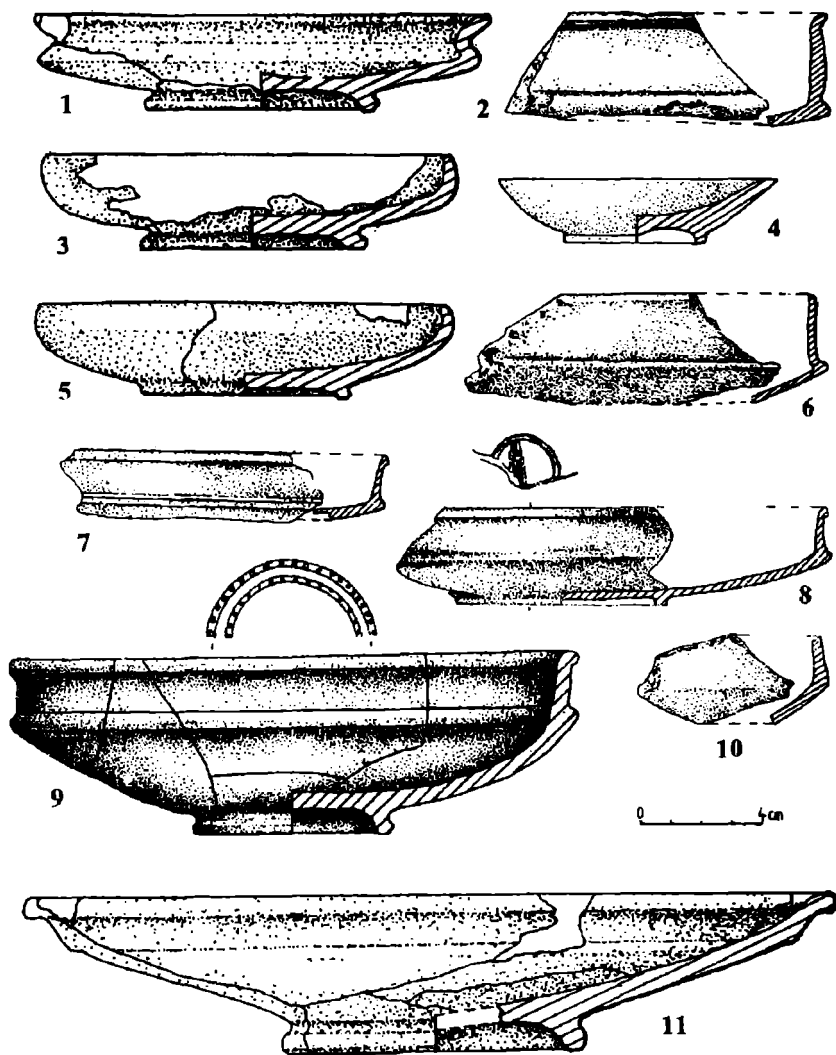
Dans le cadre de la céramique d'importation de Poiana il y a également unguentarium, crouche ainsi que plusieurs type de pots que nous présenterons dans l'article suivant.

Lista figurilor

Fig. 1-11 – Ceramică de import din așezarea dacică de la Poiana, jud. Galați.

Explications des figures

Fig. 1-11 – La céramique d'importation de l'habitat géto-dace de Poiana, dép. Galați.

Fig. 1

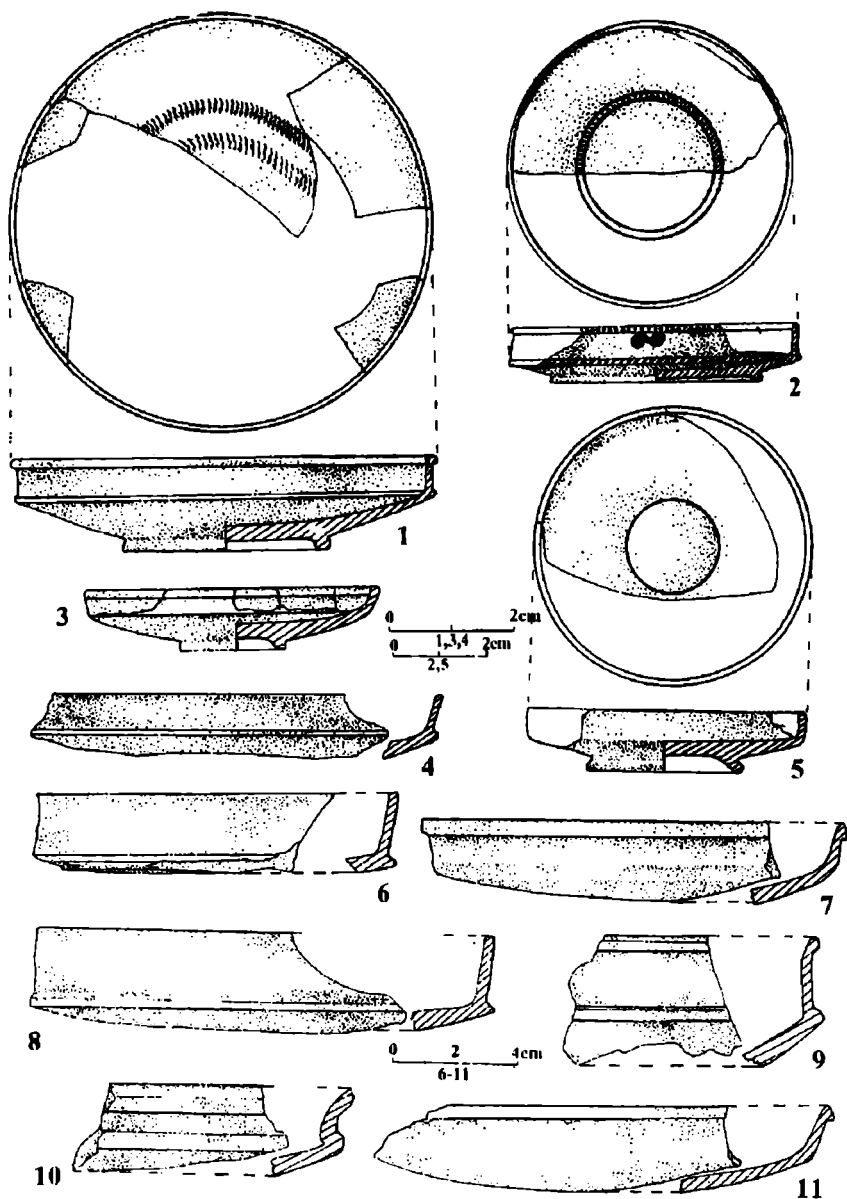
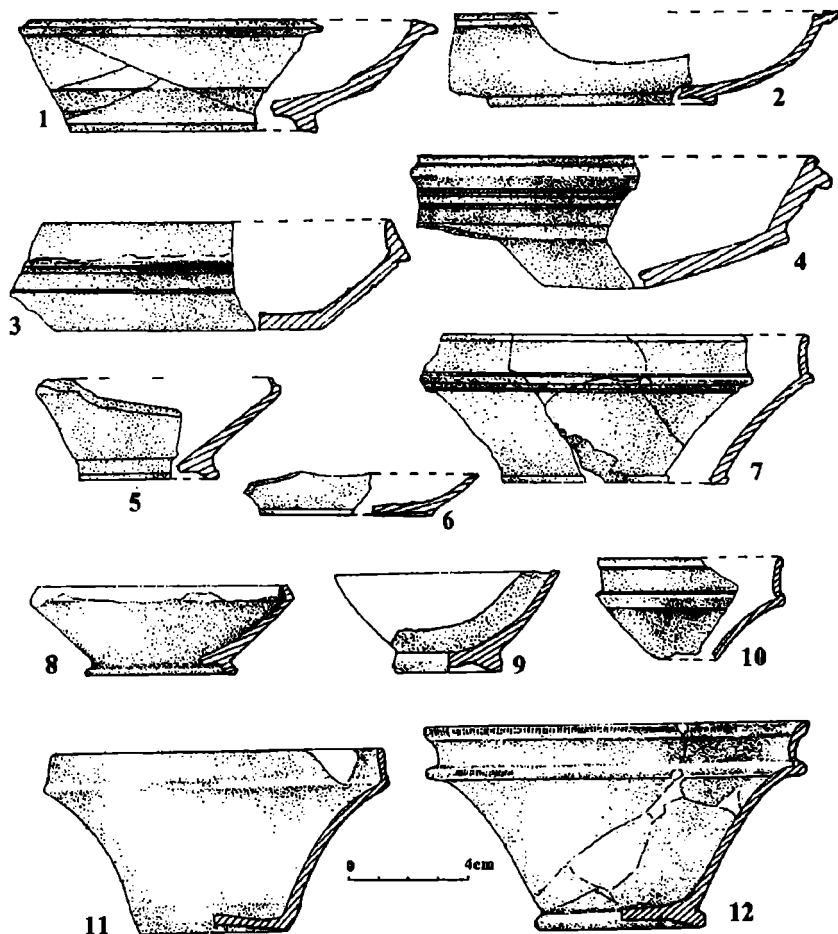

Fig. 2

Fig. 3

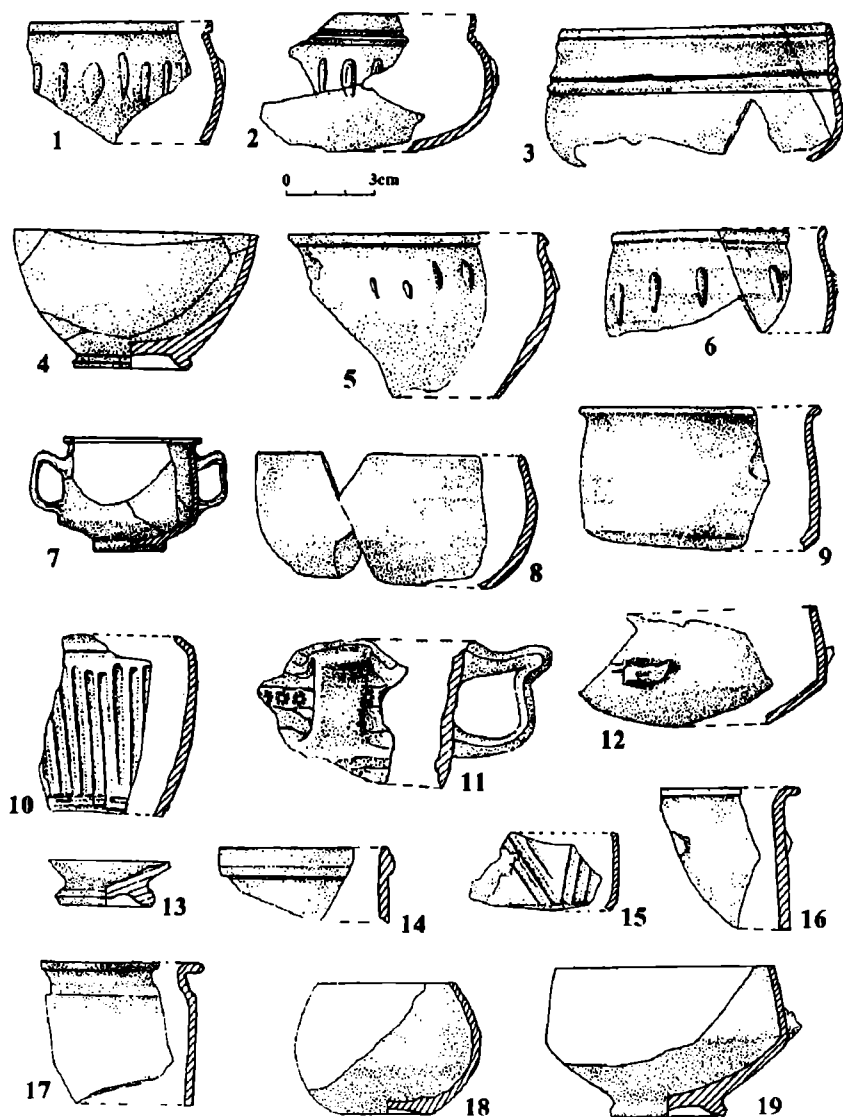
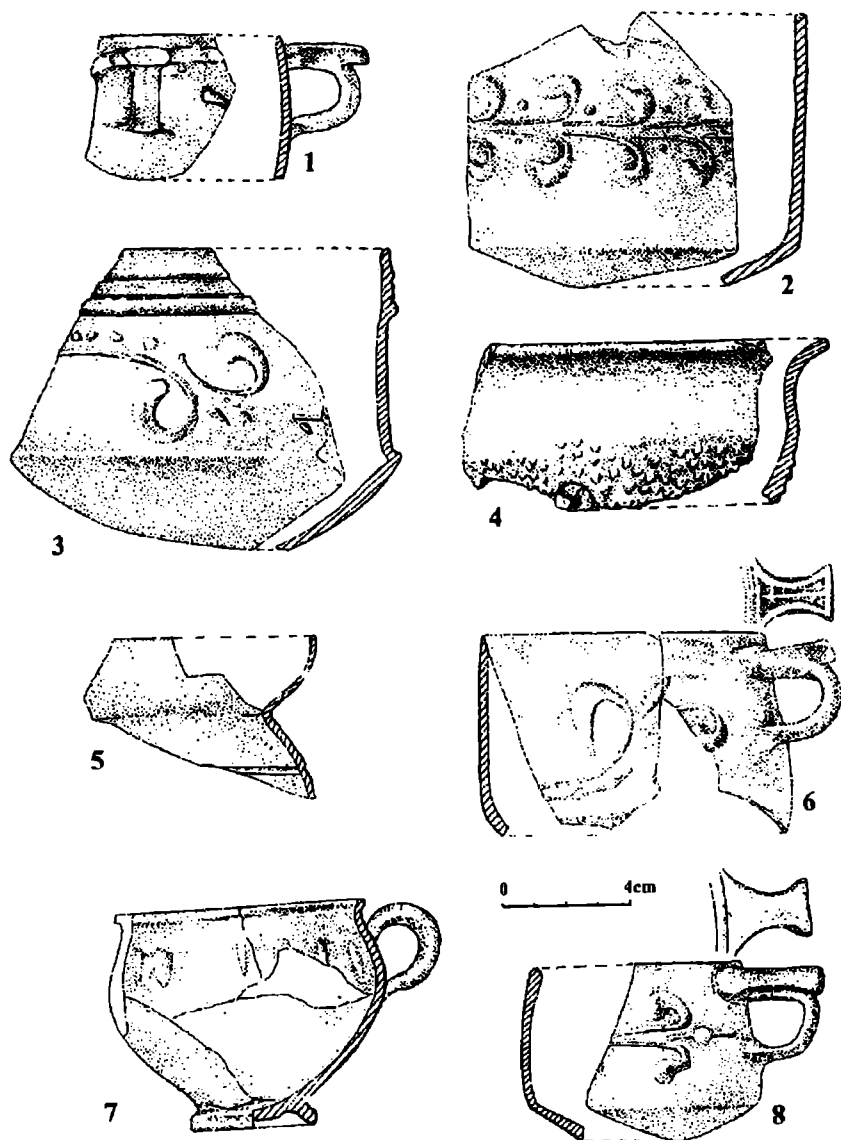

Fig. 4

Fig. 5

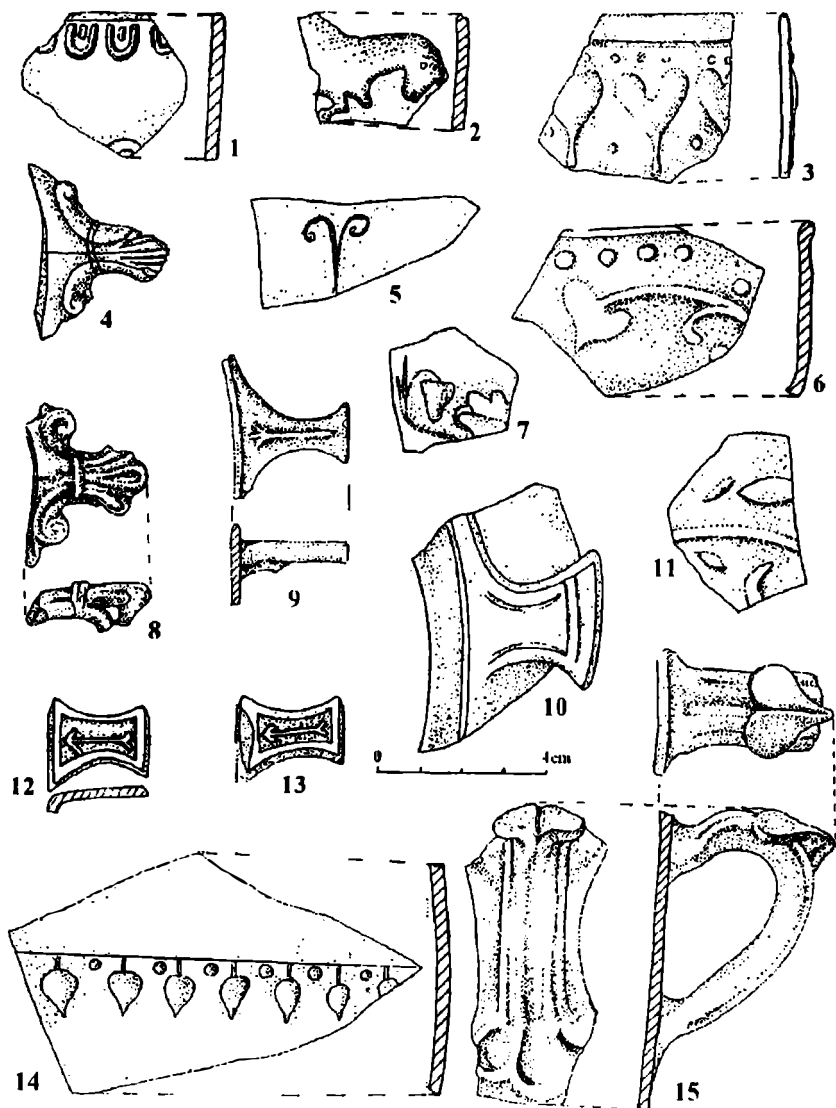

Fig. 6

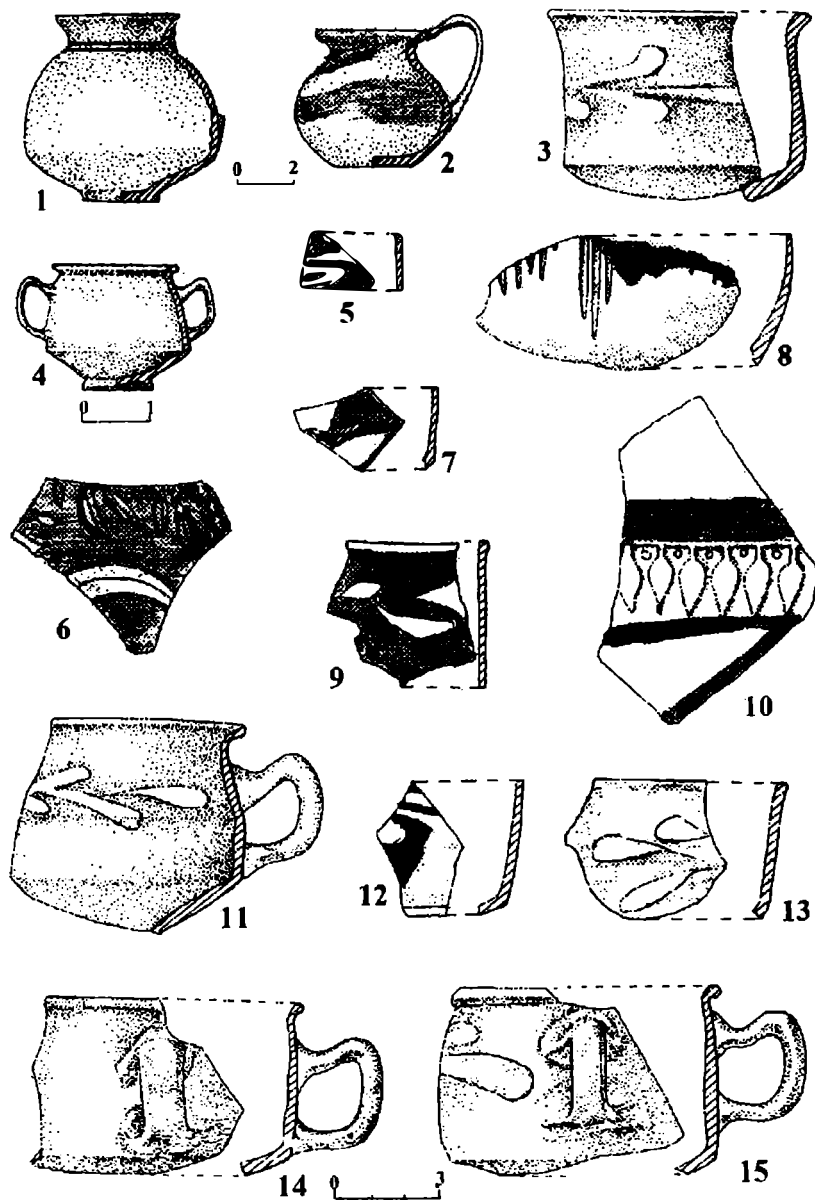

Fig. 7

Fig. 8

Fig. 9

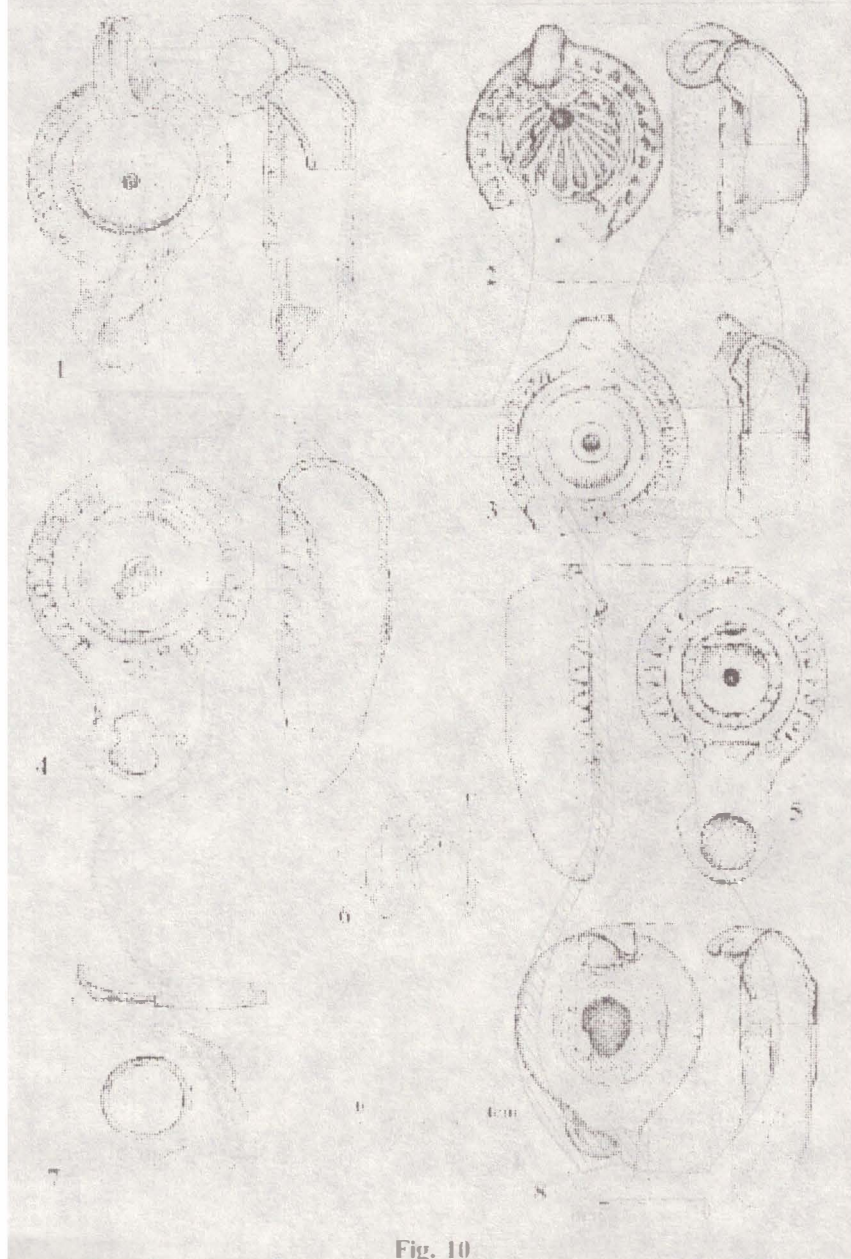
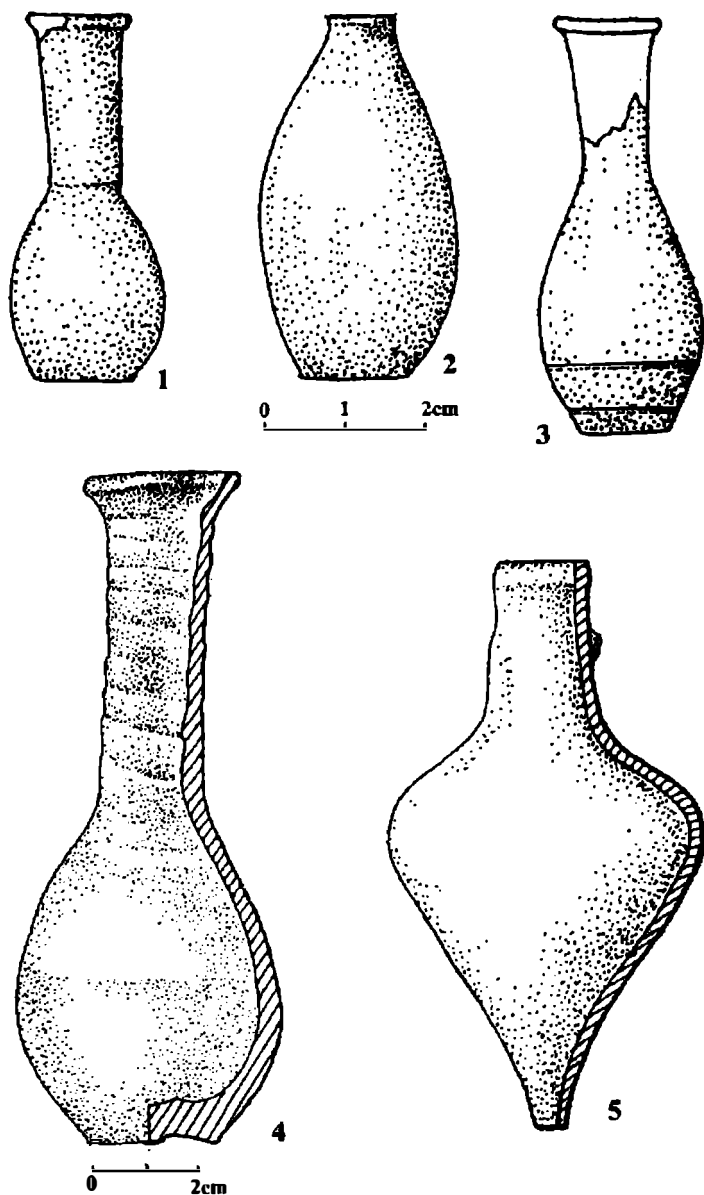

Fig. 10

Fig. 11